

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 407 · CENA 55,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,70 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,25 €
2. maj 2008.

SAMOTNI JAHAČ

★ DOK HOLIDEJ ★

407

Frenk Larami

SAMOTNI JAHAC

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 407

Glavni i odgovorni urednik

Slavko Draginčić

Urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

LONELY RIDER

Recenzija i adaptacija

Milica Jovanov – Banić

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 23. IV 2008.

Tržište: 2. V 2008.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
82-31 (5)

DOK Holidej / glavni i odgovorni urednik Slavko
Draginčić. – 1972, br. 1 -. – Novi Sad: Marketprint,
1972-, -21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353-0000

COBISS. SR-ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: Štamparija GRAFOPRODUKT d.o.o. Novi Sad, Desanke Maksimović 54

Glavni i odgovorni urednik: Slavko Draginčić. Urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – LONELY RIDER

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Milica Jovanov – Banić

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Bežeći ispred potere iz Big Springsa, skitnica i neradnik Pit Barimur našao se tog popodneva u pravom paklu.

Lagani povetarac poigravao se peskom pa je izdaleka izgledalo da se cela pustinja lagano pokreće i leluja kao more. Konj mu je nozdrvama skoro dodirivao užareno tle, a žuta kugla sunca nemilosrdno je žarila. Podigao je glavu i na kristalno plavom nebu video lešinare koji su zlokobno kružili u visinama. Znao je da ove ptice nisu dobrodošle i da predosećaju smrt.

A Pitu Barimuru se još nije umiralo.

Nije se nadao da će se stvari tako odvijati i da će dovesti u opasnost goli život. U stvari, sve je počelo bezazleno, kao i mnogih ranijih godina kada kada su se stočari i farmeri slivali u grad da se odmire i potroše pare koje su teškom mukom zaradili. Naime, Pit Barimur je bio pravi stručnjak da vešto izvuče novčanik ili džepni sat nekog ugojenog parajlije, pijanog kauboja ili farmera na koga bi „slučajno” naleteo na ulici. Bio je vešt i okretan i uvek izmicao na vreme. Dok se pokradeni snašao i shvatio šta mu se dogodilo, on je na nekom skrovitom mestu prebrojavao „pazar”.

Tako je bilo sve dok u Big Springsu nije naleteo na sudiju Lojda Ešvila.

Istina, ovaj debeljko iz Big Springsa uopšte nije ličio na čoveka koji zauzima tako važan položaj. Bio je aljkav,

sa ogromnim stomakom i podbulim licem i delovao je kao neka bezazlena, dobroćudna pijandura.

Isto to je mislio i Barimur. Nije ni slutio da je to sudija mada ni tada verovatno ne bi odustao od „operacije”. Jer, novac mu je bio strahovito potreban, a prsti ga svrbeli, što znači da je bio u formi.

Što se tiče samoga posla imao je svoja pravila i nikada nije „operisao” na mestima gde je bilo dosta ljudi. Njegov štos je bio mnogo jednostavniji: slučajno bi naleteo na žrtvu, zadržao je da ne padne i uz ljubazno izvinjenje – za tren oka nestajao zajedno sa plenom!

Naravno, nije znao ni to da je sudija Ešvil prehladen. A baš ta činjenica ga je itekako koštala. Jer, naleteo je na sudiju dok je koračao trotoarom, baš ispred nekog salona sa šeširima. Od sudara su se zateturala obojica, a sudiju je zagolicao nos i učinilo mu se da će kinuti. I tako, dok ga je nepoznati pridržavao i izvinjavao se, on je posegao rukom u džep želeći da uzme maramicu. Napravio je taj jednostavan mahinalan pokret i – zatekao Barimurovu šaku u svom džepu!

Odjednom mu je sinulo!

Zato je svom snagom zgrabio lopova za ruku i počeo da viče. Pit Barimur se očajnički trzao da se oslobodi, ali uzalud. Prolaznicu su počeli da zastajkuju ili da im se žurno približavaju.

Stvorila se vraški gadna situacija u kojoj se džeparoš još nikada nije našao. Naime, bilo je to prvi put u njegovoj lopovskoj karijeri da ga je neko uhvatio na delu, pa se za trenutak zbunio.

Sudija Ešvil je najzad smogao snage da slobodnom rukom iz unutrašnjeg džepa izvuče mali „deringer”.

Pita Barimura je obuzela panika. Odjednom je ispružio nogu i svom snagom udario sudiju u cevanicu. Debeljko je jauknuo i malo se savio, Barimur je istrkao ruku i oteo revolver svojoj nesuđenoj žrtvi.

– Šta je to tamo? – začuo se odjednom oštar muški glas.

Džeparoš se okrenuo i odmah zatim se uplašeno trgao. Šerif!! Da li je moguće da je bio tako zle sreće? Krupan brkajlija sa zvezdom na prsluku grabio je prema njemu poput ogromnog pauka. Šta sada da preduzme? Polako se obazreo oko sebe, ali svuda okolo je video ljude. Nesvesno je stezao oružje ne znajući na koju stranu da krene.

Za to vreme sudija se povratio od bola i poput razdraženog bika bacio se na njega. Onda je odjeknuo hitac!

Nekoliko trenutaka oba čoveka su stajala naslonjena jedan na drugog, a zatim se telo sudije skljkalo kraj Pitovih nogu kao posečeno. Mali pištolj u njegovoj ruci se još uvek pušio.

– Ubiše sudiju! – dreknuo je neko.

Pit Barimur je poskočio kao zec i vitlajući revolverom napravio prolaz kroz iznenađenu gomilu. Za njim je grmnuo šerifov kolt, ali je zbog mnoštva ljudi hitac bio ispaljen suviše visoko.

Sa druge strane, ubica nije gubio vreme već je trčeći cik cak bežao ulicom

prema konjima vezanim pred salunom „Zlatni rog”. Nije osećao zadihanost, a ni bol u članku koji je povredio poskakujući. Imao je samo jedan cilj: domoći se konja!

I tu nije bio probirljiv. Kada je stigao dovoljno blizu, bacio se u prvo sedlo koje je mogao da dohvati i mamuznuo životinju što je jače mogao. Konj se malo podigao na zadnje noge i zanjštao, a onda jurnuo ulicom. Oblak prašine koji se podigao bio je odlična zavesa za begunca tako da je šerif ljutito opsovao, vratio kolt u futrolu i potrčao prema sudiji.

Ali, više se ništa nije moglo učiniti. Sudija Ešvil je bio pogođen u stomak, rana je strahovito krvarila i život je iz njega isticao polako, ali sigurno.

A to nije bilo dobro.

Jer, nad Pita Barimura i njegov beg kroz pustinju nadvila se senka vešala.

* * *

Lešinari su i dalje bili iznad njega, još uvek u istom jednoličnom krugu. Iako je stalno grabio napred činilo mu se da stoji u mestu. Vrućina je bila strašna. Zato je pustio da mu poslednja kap slobodno dodirne ispucala usta i uzdahnuo. Nije je skoro ni osetio. U očajanju je snažno protresao čaturicu i oslušnuo. Ništa. Ni kapi...

Tog trenutka konj je posrnuo, prednje noge životinje su nesigurno klecnule i jahač je preko grive glavačke sleteo dole. Sedeo je tako neraspoložen i bez imalo volje da nastavi put. Pažljivo se obazreo oko sebe ne znajući da li da plače ili da se smeje.

Sunce je poput usijane rumene lop-
te klizilo ka zapadu oprastajući se od
Džikarila planina i bacajući na njihove
vrhove zlatasto – crvenkastu svetlost.

Pit Barimur je znao da što pre mora
dalje. Ali kako? Nije voleo noć u pusti-
nji, ali do Rosvela na Rio Pekosu bilo
je oko pedesetak milja. Kako da krene
kada je konj samo bespomoćno klečao
i posmatrao ga tužnim pogledom...

Podigao se sa naporom, ali je odmah
zatim ponovo pao na tlo. Osetio je zrn-
ca peska na licu i usnama, a crveno
nebo na zapadu odjednom je postalo
tamno. Zatim se sve oko njega smra-
čilo.

* * *

Iako im to nije bilo usput, odlučili su
da svrate u Fort Vort na piće, a onda
preko Brazosa nastave do ranča. Uo-
stalom, dobrostojeći rančer Li Edvar-
ds mogao je da dozvoli sebi i svojim
momcima koji sat odmora posle us-
pešno obavljene prodaje stoke. Zarada
je bila izvanredna, nijedno grlo izgu-
bljeno tako da je veliki rančer rešio da
sa svojim ljudima malo odahne.

Bilo ih je osmorica..

Li Edwards je jahao u sredini, malo
izdvojen, tako da se jasno vidi da je
baš on na čelu. Bio je snažan, bikov-
skog vrata i plave, prosede kose, ne-
uredne brade i prodornih plavih očiju.
Jednom rečju, bogati rančer je bio pri-
lično upadljiv. Opasač sa koltom klatio
mu se na boku u ritmu hoda snažnog
mrkova koji ga je nosio.

Sa njegove desne strane jahao je pla-
vokosi Mat Edwards, njegov stariji sin
koji je bio sušta slika i prilika svoga

oca. Namerno je puštao bradu samo
da bi sličnost bila što veća. Znao je da
radi sve poslove i pucao je veštije od
bilo koga na ranču.

Osim sina Mata, Li Edwards je imao i
kćerku Rin, nežnu u lepu crvenokosu
devojku, sliku i priliku svoje majke.
Njeno prekrasno lice uvek bi podsetilo
rančera na divnu suprugu koju je ubio
svojim bolesnom ljubomorom. Sada
mu je bilo jasno da je strašno grešio
pošto je njegova supruga bila verna,
nežna i dobra osoba. Kajanje ga je raz-
diralo i ponekad noćima nije mogao da
spava.

Zato je rešio da kćeri pruži bar deo
onoga što je uskratio njenoj majci. Pet
hiljada dolara koje je nosio sa sobom
trebalo je da joj omoguće školovanje
u Nju Orleansu, lepe haljine, odabrano
društvo i možda srećnu udaju.

Pri pomisli na to rančer se u dubini
duše iskreno radovao.

Bilo je kasno popodne i kao zahuktali
stampedo, sa istoka su se za tren oka
nagomilali olovni oblaci. Kiša samo
što nije počela.

S rančerove leve strane jahao je nje-
gov nadzornik Džek Polard, suvonjav,
žilav momak neodređenih godina, do-
sta ćutljiv, ali nenadmašan u bacanju
lasa i organizovanju poslova. Nikada
nije nosio oružje o pojasu, samo puš-
ku na sedlu. Njom je mogao da pogodi
metalni dolar na telegrafskom stubu
sa razdaljine od dvadeset metara. I u
jahanju nije imao premca; dok je bio
mlađi i dok nije počeo da radi za čo-
veka kakav je „veliki Li”, pobeđivao je
na svakom rodeu u okolini.

Jahači su se zaustavili pred krčmom
„Lepotica” u Fort Vortu.

Li Edvards nije voleo vrisku, pucnjavu i razuzdanost koju su pokazivali mnogi kauboiji koji su ulazili u grad jedva čekajući da se dokopaju pića i daju sebi oduška. Ljudi su zato morali da ga oponašaju i budu mirni i dostojanstveni.

Sve dok im se nešto ne ispreči na putu.

A baš to ih je čekalo u Fort Vortu.

Rančer je ušao prvi, energično odgurnuvši pokretna vrata saluna. Za njim su nastupili ostali: njegov sin Mat, Polard i ostali kauboiji. Sve se odvijalo tiho i bez reči.

Unutra je bilo samo nekoliko gostiju i dve devojka zabavljačice. Pošto ih niko nije poznavao, nisu izazvali naročitu pažnju.

Još uvek u tišini, šesnaest laktova se kao pod konac naslonilo na glatku ploču šanka.

– Viski! – naručio je Edvards za sve.

Krčmar je ćutke uzeo flašu i poređao osam čaša.

Rančer je obišao bar, pažljivo odmerio police na kojima su bile poređane flaše i odabrao tri sa belom etiketom.

– Taj viski košta više nego... – počeo krčmar, ali ga je rančer presekao pogledom.

– Plaćićemo! – dobacio je muklo.

Čovek sa belom keceljom ćutke je klimnuo glavom i nastavio da posluje. Bio je to dijalog koji nije obećavao nikakav sukob. Naprotiv, rančer je dao znak momcima i oni su seli za dva obližnja stola i ćutke potegli prve gutljaje.

Kada je viski počeo da deluje, polako se topilo sećanje na duge besane noći u sedlima i raspoloženje je sve više ra-

slo. Kauboiji su tiho razgovarali i počeli da okreću glave.

Spuštao se sumrak i salun je počeo da se puni ljudima.

No, Li Edvards je već duže vremena posmatrao jednog čoveka koji je sedeo za stolom u uglu. Svetlost lampe padala je na neznaničev šešir tako da mu je senka oboda pokrivala skoro dve trećine lica. Ono što je odmah padalo u oči bilo je tamno čovekovo odelo, blistavobela košulja sa mašnom i neki savršeni mir kojim je odisao.

Naime, neznaničev je mirno sedeo i mešao karte, uopšte ne obraćajući pažnju na to šta se dešava oko njega. Bolje reći, tako je bar izgledalo.

Rančer nije mogao da objasni šta ga je privlačilo tom stolu. Imao je piće, mogao jeda izabere neku devojku i proveseli se, mogao je da potegne kolt i puca u lampe, mogao je baš sve. No, privlačilo ga je samo jedno: karte!

A čovek za onim stolom u uglu sigurno jer bio kockar.

Najčudnije od svega bilo je što je rančer veoma retko igrao karte smatrajući to gubljenjem vremena. Energija koju je posedovao bila je usmerena na stvaranje ranča i održavanje njegovog ugleda i veličine. U tome se odlično pokazao i sam sobom bio veoma zadovoljan.

Ali sada ga je obuhvatila neka čudna želja, nešto što ga je teralo da ustane i držeći piće u rukama, lagano se uputi ka uglu.

Njegov sin Mat i nadzornik Džek Polard izmenjaše začuđene poglede. Šta je „velikom Liju”? Zašto se uputio prema pokeraškom stolu kada ne voli da igra karte? Zar ga toliko svrbe dolari?

Za to vreme Edwards je zastao, stavio čašu na sto i seo preko puta Holideja.

– Da li ste vi kockar, mister? – upitao je, nastojeći da sagleda čovekovo lice ispod šešira.

– Ja znam da ste vi rančer, a vi pogodite da li sam kockar – odvrati Džordžijanac ledeno.

Edwardsa od boje ovoga glasa i nehotice podiđe jeza.

– Kako znate da sam rančer? – upitao je nabravši obrve.

– Jednostavno osećam.

– Po mirisu? – podrugnuo se Li.

– Da... i po tome.

Rančer se nagnu napred.

– A ja sam potpuno ubeđen da ste vi kockar. Imate fine ruke koje nisu ni za šta drugo osim za karte. Elegantni ste i ispeglani, samo sedite za stolom, mešate te proklete karte i čekate sledeću žrtvu... Ha, zar nisam u pravu?

Čovek mu nije odgovorio i rančer je postao nervozan. Ispio je čašu do dna i lupio rukom o sto. Njegovi kaubojski su se pridigli i rukama krenuli ka koltovima.

– Mogli biste da budete malo ljubazniji, mister! – narogušio se.

– Ni vi niste bili učtivi kada ste me maločas onako oslovili – odvrati neznamac hladno.

Edwards je povratio hladnokrvnost.

– U redu, možda sam preterao. To ne znači da se nećemo ogledati. Podelite!

Čovek u crnom iznenađeno podiže obrve.

– Ne sećam se da sam vas pozvao na igru – kazao je.

– Nema veze. Ipak podelite!

Tek tada je čovek podigao glavu.

II

Lice mu je bilo fino i uzano, kosa tamna i bujna, nos lepo oblikovan, a usne pune i muški čvrste. Najupečatljivije su bile njegove oči, ledenoplave i duboke kao dva gorska jezera okovana ledom.

Dok se naginjao prema njemu, Li Edwards je primetio kolt na čovekovom boku, gotovo potpuno pokriven peševima crnog kaputa. Kao sneg bela košulja davala je poseban tom njegovom licu koje je u tom trenutku delovalo zastrašujuće sablasno.

– Podelite! – ponovio je rančer glasnije pogledavši u svoga sina i nadzornika.

I stranac ih je pogledao, ali nije rekao ni reč. Onda je mirno podelio karte i više nikoga nije udostojio pogledom.

Igra je počela i nastavila se u tišini. Li Edwards je gubio jednu igru za drugom, ne stižući da predahne. Stolu su prvo prišli rančerovi ljudi, a zatim i ostali gosti. Svi su zabezeknuto gledali kako čudesno vešte ruke čoveka u crnom izbacuju adute od kojih je svima zastajao dah. Iako ih je posmatralo mnogo pari očiju niko nije primetio da kockar vara.

Mat Edwards je ponovo izmenjao zabrinut pogled sa Polardom. Nisu znali šta da preduzmu i kako da zaustave rančera koji je stoički gubio. U stvari, izgledalo je da ga to zabavlja. Dolari su se polako ali sigurno preseljavali na stranu njegovog partnera. Već je bio načet i novac dobijen za stoku. I on se polako topio bez izgleda da će se bilo šta promeniti...

Mat Edvards je najzad prikupio hrabrost.

– Zar nije dosta, tata? – došapnuo je, mrko pogledavši kockara preko puta.

Rančer je pokušao da se nasmeje, ali lice mu se iskrivilo u grč.

– Šta? Pa zar nije zabavno koliko gubim? Hm... ovaj gospodin igra zaista izvanredno. Pravo čudo kockarske veštine...

Mat se odmaknuo glupo se smešeći. Sa „velikim Lijem” nešto nije bilo u redu. Pa on se nikada nije kockao niti uludo trošio svoj novac. Šta sada ovo znači? Gomila dolara ležala je pred ovim strancem. Zar će mu ih tek tako prepustiti?

Prošla je još jedna partija i Li Edvards je ponovo izgubio.

– Ali, oče... – javio se Mat ponovo.

– Umukni! – zarežao je rančer ne okrećući glavu uložio pri tome poslednji svežanj dolara. Poslednji!

A bilo ih je preko pet hiljada!!

Mat Edvards se progurao do bara i naručio viski.

Li Edvards je izgubio poslednji dolar, a da nije ni trepnuo.

Čovek koji je sedeo preko puta njega nije rekao ni reč. Samo bi s vremena na vreme zapalio finu mirišljivu cigaru i srknuo gutljaj brendija.

– I ovo je gotovo! – uzviknu rančer lupivši rukom po stolu. – Odlično smo se zabavljali! – dodao je osetivši kako mu grudi prži požar ljutnje i nezadovoljstva. Njegova želja da pokaže svoju nadmoć surovo je srušena umešnošću ovog tajanstvenog čoveka koji je sedeo preko puta njega. Pored toga, gubitak pet hiljada dolara onemogućuje

za duže vreme odlazak njegove kćerke u Nju Orleans što ga je posebno peklo. I šta sada? Za ljubav svoje kćeri morao je da ispravi ovu grešku.

Za to vreme njegov partner je slagao novčanice spremajući se da ih stavi u džep. No, pre nego što je završio, ugledao je cev kolta koji mu je bio uperen u srce.

Mat Edvards je pogledao u Polarda i zakikotao se. I ostali momci su mu se pridružili s pažnjom čekajući šta će se događati.

No, rančer nije skidao prst sa obarača, a nije se ni smejao.

– Ovo je bila zabava, mister – rekao je oporo. – Inače, u sav taj novac sam uložio godine rada...

– Možda i „koltova”! – primetio je kockar, ne pokazujući šta oseća tog trenutka.

– Možda... Dakle, vratite taj novac i ispijte svoje piće. Igra je završena!

Dok ga hladno odmeri.

– Novac sam dobio u poštenoj igri i nemam nameru da ga vraćam – odvratio je.

– Šta?? – povika rančerov sin preneraženo. – Oče, daj da mu smrskam glavu...

– Čekaj – zaustavio ga je otac. – Sada smo i to čuli, ha? A kako ćete ga zadržati, mister? Hoćete li da potegnute oružje?

Istoga časa u Džordžijanca je bilo upereno osam cevi. Čitav snop!

– Ovo je prvi put da imate neki adut, mister – dobacio je Holidej. – Ali, ja ipak ostajem pri svome. Novac je moj i tačka. Vas niko nije terao da se kockate.

Rančer je polako ustao i prišao mu. Kada je prišao dovoljno blizu, hitro je pružio ruku i izvukao Dokov revolver iz futrole.

– Lepo oružje... – promrmljao je. – Da li ima zareza na dršci? Nema. Da, drška je od slonovače, a cev niklovana. Hm... kockari obično nose ovako fino oružje. Samo je kalibar veći...

Jedan od Edvardsovih momaka približio mu se razrogačenih očiju. Bio je najmanji među njima, suvonjav i plavokos.

– Ali, gazda... – promućao je zbunjeno. – Taj revolver...

– Šta je, Lenokse? Sviđa ti se, ha? Nažalost, nećemo uzimati čoveku ono što je njegovo. Dakle, oružje mu ostaje – kazao je i lagano izvadio metke iz doboša.

Za to vreme, Mat Edvards je pokupio sav novac i strpao ga u bisage.

Mladi Lenoks je pokušao još nešto da kaže, ali jednostavno nije imao glasa. Zato se bez reči okrenuo i povukao u pozadinu.

Džordžijanac je mirno sedeo i posmatrao ljude oko sebe. Ipak, svaki pažljivi posmatrač je mogao da zaključi da u toj mirnoći ima nečeg zlokobnog, nečeg što se neće dobro završiti.

No, zadovoljni rančer nije ništa primećivao. Pošto je povratio svoj novac zadovoljno je odahnuo.

– Sada bi mogli da krenemo, momci – dobacio je. – Pred nama je dug put.

Ljudi su ga poslušali bez reči. Nekolicina je još uvek bojažljivo odmeravala Holideja pitajući se hoće li nešto učiniti.

No, Dok je bio potpuno miran i nepomičan. Ispod senke šešira video se samo zažareni vrh cigarete. Niko nije znao niti slutio šta u tom trenutku misli ili oseća.

– Taj novac je moj, mister – kazao je najzad. – I ja ću doći po njega.

Rančer se iscerio.

– Možeš doći ako si baš toliko tvrdoglav. Ali neka ti bude jasno da ćeš u tom slučaju brzo otputovati u... pakao.

– To ćemo videti – odvratio je Holidej sa takvom sigurnošću da su se odjednom svi osetili nelagodno.

I li Edvards se namrštio, ali samo za trenutak. Prazne reči! Samo je kratko odmahnuo rukom i krenuo prema vratima.

Mršavi kauboj se progurao napred kako bi sustigao rančera.

Na vrhovima planina hvatao se mrak i nadnosio se nad ravnicu poput velikih orlovskih krila.

– Gazda... – prozborio je drhteći – onaj revolver...

– Revolver? – obrecnuo se rančer.

– Ti opet o revolveru...

– Ali to oružje znam. Video sam ga u Topeki još... pre skoro godinu dana. Znam čiji je, gazda.

Rančer se namršti.

– Koga si video?

– Revolver i... onog čoveka. Mislim... nije trebalo da ga diramo...

– Nije trebalo!! – ponovi Edvards iznervirano. – Nećeš me valjda ti učiti šta da radim! Uostalom, baš me briga

za tu kockarsku ajkulu. Naučio sam ga pameti i ubeđen sam da neće ni pomisliti da se kocka bar nekoliko meseci!

– Ali ono je bio..

– Vрати se na svoje mesto, Lenokse! – umešao se Polard.

– ... ono je bio Holidej. Dok Holidej!

Istoga časa Li Edvards je zategao uzde i prosto naleteo na Matovog šarca.

– Šta si rekao? Ko je to bio?

– Dok Holidej!

„Veliki Li” je pobledeo kao kreč.

– Nemoguće... – promrmljao je. – Zar on u Fort Vortu? Da li si siguran?

– Jesam, siguran sam.

– Pa šta? – dobacio je Mat. – Šta ako je on Holidej? Može da dobije samo izbušeno odelo i dva metra pod zemljom.

– Zaveži! – obrecnuo se rančer besno. – Taj će ispuniti ono što je rekao. Doći će.

– Po novac? Voleo bih to da vidim...

– Bolje nemoj. Ne bi stigao ni da trepneš, a ležao bi mrtav! Da sam znao...

– promrmlja zamišljeno Li Edvards i potera konja napred. – U svakom slučaju, novac ne vraćam. – dodao je.

– Neka samo dođe...

– To će bito veselo! – dobacio je Mat. Ostali su ćutali.

Pominjanje imena najčuvenijeg strelca na Zapadu kao da im je otežalo disanje. I kako se toga nisu setili u salunu? Kako nisu pomislili na te oči, elegantno odelo i revolver o kome su ispredane bajke...

Li Edvards je odmakao za nekoliko dužina ispred svih, zadubljen u misli.

Tamo, još dalje, na mesečini je svetlucao Brazos kao krljušt neke velike srebrne ribe...

* * *

Nadzornik Edvardsovog ranča Džek Polard, jedini je među momcima osetio da je njegov gazda nemiran i uzrujan, iako to ničim nije pokazivao. Saznanje da je naleteo na Doka Holideja potreslo je i tako surovog i nemilosrdnog čoveka kakav je bio „veliki Li”.

Naravno, i on je slušao priče koje su se ispredale o Holideju, neverovatnom strelcu i tajanstvenom čoveku koji je bio nekako nedostupan i neuhvatljiv i koji se pojavljivao na najneočekivanijim mestima. A kada bi se negde pojavio tu su počinjale nevolje najviše zbog toga što je kao magnet privlačio one koji su hteli da budu brži, bolji i nekako ga nadmaše.

Džek je sustigao gazdu i neko vreme ćutke jahao pored njega.

– Dakle? – prenuo se Edvards posle nekog vremena. – Šta je, Polarde?

Nadzornik je palcem pokazao iza sebe.

– Da se vratim tamo, gazda?

Rančer u prvom trenutku nije shvatio. Zbunjeno je gledao nadzornika, a onda... Onda mu je sinulo.

– Ti misliš...?

– Da.

– To je ipak rizično – odbio je Edvards. – Ne želim da te izgubim.

– Nećete me izgubiti, to nikako. Ali, uzdam se u svoju pušku. Dozvolite mi da pokušam.

Rančer je oklevao. Podigao je glavu i sa uzdahom osmotrio teško i tamno

nebo. Još uvek se premišljao; pomislio je na dolare u bisagama, na dane iščekivanja koji su sledili, ali i na svoj mir.

Najzad je progovorio.

– Ne, neću da se petljam s tim. Odmorićemo se ovde jedan čas, a onda idemo kući. Ako se Holidej odluči da ostvari svoju pretnju, naći će nas spremne....na ranču!

* * *

Kada je Pit Barimur najzad otvorio oči, prvo što je ugledao bilo je tuđe lice obasjano vatrom. Zatim je osetio kako mu nečiji prsti dotiču ispucale usne i vlaže ih vodom.

Pokušao je nečega da se seti, ali bez rezultata. Sve je bilo nekako konfuzno: pustinja, konj koji ga je zbacio i zrnca peska u ustima... A evo, sada je noć i neko ga polako vraća u život.

Potera?

Ne, takvu pomisao je odmah odbacio. Da su oni iz Big Springsa, već bi bio vezan i prebačen preko sedla kao vreća krompira. Ili bi se osvestio sa konopcem oko vrata...

– Polako, čoveče! – opomenuo ga je jedan dubok glas kada je pokušao da se pridigne.

– Gde... gde sam?

– Na ivici Ljana Estakada. Našao sam te tamo dublje u pustinji, skoro na izdisaju. Da li te neko juri?

Dođavola, pomislio je džeparoš iz Nebraske i sklopio oči. Zar tako izgledam? Uostalom, šta bi radio čovek u Ljanu Estakadu ako nije begunac ili šerif u poteri za nekom ucenjenom glavom?

– Dakle? – trgao ga je onaj isti glas.

Sada mu nije video lice. Bio je negde iza njega, u polutami, zaklonjen odsjajem male vatre. Žudno je udisao miris kafe iako ga je žeđ đavolski mučila.

– Nećeš da odgovoriš? Hm... to znači da ti savest nije čista. No, svejedno. Moja dužnost je da ti pomognem, a za svoja dela odgovaraćeš pred bogom...

Barimur je sa naporom podigao glavu. Kakva je sada ovo propoved? I ko se krije iza tog dubokog glasa i mirno izgovorenih reči?

Tada je čovek izronio iz senke i njemu je zastao dah. Naime, pred sobom je ugledao pravog pravcatog sveštenika u dugom crnom kaputu i crnim pantalonama sa šeširom kratkog i ravnog oboda. Oko vrata belasao mu se krug bele kragne i pomalo čudno svetlucao u noći. Bio je to visok čovek crnih očiju, na prvi pogled prilično hladan i odmeren.

– Uh!– zastenjao je džeparoš i naslonio se na jastuk smotan od sopstvenog kaputa. Mahinalno je pogladio lice i zatim se obradovao shvativši da mu je brada prilično porasla. Možda će baš tako biti manje upadljiv što nije mala stvar ako su poternice već poslate...

U tom trenutku pokrenula se jedna senka i odmah zatim ugledao je konja. Kako bi mu samo dobro došao!!

Iako je bio iscrpljen, već je kovao plan da se domogne životinje i neka-ko stigne do Ebilene. Tiho stenjući podigao se na laktove i samo što nije uskliknuo od radosti; tačno pod rukom osetio je poveći kamen. To je bila šansa koju nije mogao da propusti.

Za to vreme, sveštenik se muvao oko konjskog sedla spreman da pođe.

Džeparoš je iznenada počeo da stenje i previja se kao da ima grčeve u stomaku.

Sveštenik se odvojio od konja i lagano mu prišao.

– Boli te nešto, čoveče?

Barimur je klimnuo glavom: istovremeno je telom zaklanjao svoju desnu ruku u kojoj je grčevito stezao kamen. Samo da se prokleti pop nagne malo bliže... Samo malo...

– Daću ti viskija, ali samo kao lek. Gutljaj – dva, ni trunke više! – dobacio je i iz velike torbe izvadio pljosnatu flašu.

Zatim je kleknuo pored njega.

To je bio trenutak....

Džeparoš iz Nebraske zamahnuo je svom snagom. Istog trenutka ruka kao da mu je naletela na zid. Osetio je da ga prsti stežu kao klešta i uvijaju mu zglob. Zaurlo je i ispustio kamen.

– Kopile! – promrmljao je sveštenik i odalamio ga tako snažno da mu se učinilo kako je izgubio svest.

Što se sveštenika tiče, on se lagano podigao, obrisao ruke o pantalone i vratio se svom konju. Zatim se popeo u sedlo i neko vreme nepomično sedeo posmatrajući onesvešćenog čoveka na zemlji.

Još neko vreme je grčevito razmišljao, a onda izvadio čuturicu iz bisaga i bacio je prema Barimuru. Posle toga je mamuznuo konja i odjahao bez reči.

Posle nekog vremena i čovek i životinja stopili su se sa tamom noći.

* * *

Gosti su polako napuštali salun „Leptica”. Drama za kockarskim stolom

prohujala je za tren i sve je bilo kao i pre. Sve osim tajanstvenog kockara koji nikome nije dozvoljavao da mu se približi.

Naime, neznanac je i dalje mirno sedeo ređajući karte kao da ono što se nedavno dogodilo uopšte nije bila njegova briga. Posle nekog vremena prišao je šanku i zatražio brendi.

Krčmar se prenuo i okrenuo da dohvati flašu.

– Gospodine – rekao je mirno – ja sam dugo na Zapadu, ali nešto kao ovo večeras nisam imao prilike da vidim.

– A šta to? – nezainteresovano je upitao Holidej.

– Pa tu igru! Bili ste zaista sjajni, možda bolji i od samog Doka Holideja! A za njega kažu da je kralj među pokerašima! Međutim, način na koji je novac povraćen ne služi na čast iole poštenim ljudima. Da znate! A oni su bar ličili na poštene ljude sa ranča.

– Niste ih nikada ranije videli ovde?

– Ne, nikada! A to me prilično čudi... Hoću da kažem da su se ponašali kao da im niko ne može ništa. Zato je onaj sedeokosi i igrao tako komotno znajući da će novac povratiti revolverima. Zaista prljavo, nema šta!

Dok je i dalje ćutao.

– Uzalud ćete se truditi da povratite novac od takvih – nastavio je krčmar. – Pre će vam uzvratiti olovom nego bilo šta drugo. Zato će biti najbolje da sve ovo zaboravite, mister.

– Pet hiljada dolara se ne zaboravljaju tako lako – odvratio je Džordžijanac. – I zato ću ih pronaći.

– Ali oni... oni su već otišli! I to ko zna kuda! A uskoro će kiša sprati sve

tragove... Uostalom, ima ih osmorica. Kako mislite da ih savladate?

– Već ću se nekako snaći – odvrati Dok srknuvši piće. U određenom trenutku je pomislio da o svemu obavesti šerifa, a onda se predomislio. Naime, bilo je malo verovatno da će čuvar zakona preduzeti nešto u korist jednog običnog kockara. Šta ako se desi suprotno?

Dok je tako razmišljao o različitim mogućnostima, na vratima se pojavio šerif.

Čuvar zakona u Fort Vortu bio je stara dobričina Luk Elmont, čovek pedesetih godina kome je bilo najvažnije da se u gradu ne događa ništa što bi ga nateralo da svoj život izloži opasnosti. A ako je to već morao da čini, onda je galamio hrabreći tako samog sebe i privlačeći pažnju prolaznika.

Ušao je u salun odlučnim korakom i odmah se obazreo oko sebe. Bio je dosta krepak, rumenih obraza i preplanule kože koju je dobio zahvaljujući dugim satima pecanja kraj reke. U poslednje vreme počeo je da se goji što je pokušao da sakrije, ali bez uspeha. Godine su činile svoje.

– Jeste li vi nedavno ovde izazvali nered? – upitao je prilazeći Holideju.

Dok upitno podiže obrve.

– Ako pitate da li sam igrao poker onda je odgovor potvrđan. No, ako mislite na pljačku i potezanje revolvera onda ste zakasnili. To je uradio neki rančer sa svojim kaubojima, ali sada su svi daleko...

– Da, odjahali su pre više od četvrt časa – dopunio ga je krčmar.

– Tebe nisam ništa pitao! – brecnuo se šerif ljutito i ponovo okrenuo prema

strancu. Uostalom, ko ste vi? I ko su ti ljudi za koje tvrdite da su vas opljačkali?

– Čovek ti je rekao da se radilo o rančeru koga je pratila grupa njegovih kaubojia. Zaista ih ne poznajem, rekao sam ti – dobacio je krčmar nalaktivši se na šank.

– Slime, hoćeš li jednom učutati? – dreknuo je šerif i obratio se Holideju. – Šta je bilo?

– Čovek je prišao i tražio da igramo poker. Prihvatio sam i on je izgubio. To ga je razljutilo i pištoljima svojih ljudi me prisilio da vratim novac.

– Dakle, sve je vrlo prosto, zar ne? Vi ste opelješili njega, a on vas. Sada ste na istom. Što se mene tiče tiče, kako vam volja, ali znajte da ne dozvoljavam potezanje oružja u mom gradu. Zato će najbolje biti da što pre odjašete.

Dok se osmehnu krajem usana.

– Meni uvek predstoji jahanje, šerife.

– Dobro ste to uvideli. I požurite pre nego što se predomislim. Ne volim kockare profesionalce u svom gradu...

Dok mu uputi hladan pogled od kog se neprijatno stresao.

– Šerife, nemam nameru da odlazim u noć i jašem po kiši. Uostalom, ovde imam plaćenu sobu.

– Stvarno ima – potvrdio je krčmar kome je kockar bio simpatičan.

– Zaveži, Slime! – ponovo dreknu Elmont, razmišljajući šta da učini. – U redu – rekao je posle kraće pauze.

– Možeš da prespavaš, ali pištolj ostavi kod mene.

Holidej ga pogleda krajičkom oka.

– Ne znam kako to mislite, da ga ostavim kod vas?

Elmont pogleda oko sebe i shvati da ih preostali posetioci pažljivo slušaju. Znao je da se oni koji su mu iza leđa podsmehuju i željno očekuju da vide šta će da preduzme; da li će biti strog i energičan ili se povući čim mu se pruži otpor.

– Ne možete se suprotstaviti zakonu! – odvratio je oštro. – Zato će biti najbolje da predate oružje!

Džordžijanac je zapalio cigaru i bez reči krenuo prema stepenicama koje su vodile na sprat. Taman je kresnuo palidrvce o drveni stub ograde i zakoračio na prvi stepenik...

– Stanite! – povikao je Luk Elmont i izvadio kolt.

Džordžijanac se munjevito okrenuo i u njegovim rukama blesnula je niklovana cev. Za to vreme šerifova ruka je čudno zastala u vazduhu dok su mu se usta neobično opustila.

Dok je nekoliko puta okrenuo kolt oko kažiprsta i vratio ga u futrolu.

– Kao što vidite, nije zgodno igrati se oružjem, šerife – dobacio je hladnokrvno.

Među ljudima je prostrujao žamor divljenja.

– Ko... ko ste vi, dodavola? – promuća čuvar zakona, nesvestan da u ruci još uvek drži kolt čija je cev bila uperena prema podu.

– Zovem se Holidej. Ako vam je to toliko važno...

– Holidej...?? – prošaputao je šerif za bezeknuto. – Da niste „onaj” Holidej?

– Da, taj sam – odvratio je Džordžijanac. – A sada me pustite da idem na spavanje – dodao je i ne pogledavši nikoga ćutke se popeo na sprat.

– Samo nam je još on trebao! – progundā neko iz gomile.

– Dodavola, kako se odmah nisam setio!? – besneo je šerif. – Taj kolt poznaje ceo Zapad, a ja, glupak, pitam ga kako se zove... Uostalom, sutra rano ću ga izvući iz kreveta i isterati iz grada. Ne želim da ovde počnu da dolaze ubice i desperadosi koji žele njegovu glavu kako bi dobili svojih pet minuta slave.

– Tako je, šerife! – podsmehnuo mu se neko. – Samo budite oštri! Kao i uvek!!

– Razilazite se! – zaurla Elmont uvređeno. – Zar mislite da se u ovom gradu može pijančiti cele noći?

* * *

Sutradan u zoru Pit Barimur se dokopao Rosvela.

Posle pešačenja i dugog puta izgledao je zaista strašno: neobrijan, posut žućkastom prašinom po glavi i odelu, upalog lica i kože ispečene od jakog sunnca. Odelo mu je bilo poderano na laktovima i kolenima kao da je četvoronoške puzio preko velike pustinje Ljano Estakado. Naravno, u svemu ovome stradale su mu i ruke koje su bile nekako ukočene i pomalo otečene. No, bez obzira na sve, iskusni džeparoš je verovao u sebe.

Ušunjao se u gradić držeći se drvenih zidova i ispod oka posmatrajući ljude na ulicama. Iako su mu kolena klecala, nagon za samoodržanjem bio je življi nego ikada; išao je lagano i procljivim pokretom birao žrtvu.

Stigao je do dugačkog trema, malo se uspravio i nastavio da hoda primetno se klataći. Uspešno je izigravao pijanca i polako napredovao: čas bi se naslanjao na zid i mrmljao u bradu nešto nerazumljivo, a onda koračao dalje jedva održavajući ravnotežu.

Ugledavši kako im se približava, dve žene su ga zaobišle u širokom luku. Sledeći je bio neki kauboj za koga je iskusno Barimurovo oko odmah ocenilo da nema ni dolar. Osim toga, bio je krupan i za glavu viši od njega.

Onda mu se ukazala prilika; trgovac koji je otvarao prodavnicu mešovitom robom i nešto petljao oko brave.

Hitro mu se približio i skoro legao na njega.

– Oh, oprostite... – mrmljao je i vešto mu zavukao ruku pod kaput.

Trgovac ga je s gađenjem odgurnuo.

– Šta ti je, budalo? Sto mu gromova, nije ni svanulo, a bitanga se već našljokala...

Džeparoš se klanjao mrmljajući izvinjenja i polako se povlaćeći unazad. Zatim se „slučajno” sapleo i skoro četvoroonoške odbauljao niz ulicu.

Samo da ne nabasam na šerifa, razmišljao je žureći. Pod prstima je osećao debljinu novčanika i jedva čekao da se skloni na sigurno mesto. Zaustavio se tek u skrovitom uglu iza štale i počeo da broji.

Dvesta dolara!

Bilo je to više nego što je i mogao da sanja. Odmah je izračunao: novo odeo, kravata, čizme... Brijanje? Ne, to nikako. Sa ovom bradom će ga retko ko prepoznati. Ostaće i za dobar obed,

viski i cigare. A kasnije? Kasnije će videti...

Pregledao je šta još ima u novčaniku; nije našao ništa naročito osim neke stare slike, požutele i iskrzane na krajevima. Na njoj su se nalazila četvoirica ljudi u uniformama južnjačkih oficira. Krajnji levo mora da je bio trgovac. Istina, nije imao velike brkove, ali je sve ostalo podsećalo na njega...

Džeparoš iz Nebraske vratio je sliku unutra i novčanik bacio u žbunje nedaleko od štalske ograde. Pola sata kasnije na ulici se pojavio novi Pit Barimur. Bio je odeven u svetloplavo odeo, kaput sa dugim peševima i uzane pantalone prebačene preko novih, žutih čizama. Košulja sa crvenim kockicama i crvena kravata davale su mu elegantan izgled, a debela cigara koju je držao među zubima samo ga je upotpunjavala.

Pogledom je tražio salun. U džepu je imao još četrdeset dolara što je bilo sasvim dovoljno za taj dan. Nije namećao dugo da se zadržava. Ako bude baš jako uporna, potera iz Big Springa pratiće ga i do Rosvela. Ali, tu ga neće naći.

A sve to zbog prokletog sudije koji je izvukao onu igračku od revolvera... I to ubistvo, pomisli; kako bi uopšte dokazao da je bilo u samoodbrani? Niko mu ne bi verovao, bolje reći, niko ne bi hteo ni da ga sasluša.

Pit Barimur je bio skitnica i džeparoš kome se nije pisalo ništa dobro. Sklopio je oči i pred sobom ponovo video vešala...

Do vruga, ne želim da mislim na to, rekao je sam sebi i uputio se prema salunu.

III

Stari Arčibald Kuper imao je kolibu na jednom od najužih delova korita Rio Pekosa. Bila je to drvena kućica sa dva odeljenja, zemljanim podom i nameštajem od pletenog pruća.

Kuper je došao ovamo sa severa u potrazi za srećom i boljim životom. Neko vreme je proveo u Rosvelu gde je držao malu prevoznčku agenciju sa dve kočije i nekoliko konja. Međutim, ubrzo ga je ugušila konkurencija Irca Konelija: njegove zaprege su se survavale, točkovi lomili, a vozači nestajali nez traga. Razočaran i ogorčen, ostavši bez posla i nade da će se njegovi uništitelji pronaći, povukao se na Pekos noseći sa sobom samo najneophodnije stvari. U Rosvelu ga više nikada nisu videli.

Za svoju brvnaru Arči Kuper je izabrao mesto daleko od svih puteva. U daljini, preko sto pedeset milja istočno, započinjao je žuti pakao Ljana Estakada. Ovde je, međutim, Rio Pekos nosio dosta ribe, a nije bilo gaza kojim bi zalutali jahači prelazili reku i uznemiravali starog samotnjaka Arčibalda Kupera.

Starac je bio mršav, u iznošenoj košulji i prsluku od koža šumskih životinja; pantalone su mu bile u zakrpama kao i stari slameni šešir iskrzan po obodu. Brada i brkovi sakrivali su mu gotovo polovinu izboranog, od sunca opaljenog lica sa koga su gledale živahne svetloplave oči.

Njegov jedini prijatelj bio je vučjak Vakero, verni pratilac koji ga nije ostravljaio ni trenutka. Kuper ga je dobio od jednog Meksikanca još kada je bio kuće i naučio ga svemu tako da su se posle svih ovih godina razumevali bez reči.

Toga dana stari Arči je sa obale pokupio granje za vatru; Vakero je bio uz samu reku i posmatrao vodu načuljenih ušiju.

– Hajdemo, momče! – pozvao ga je stari. – Izgleda da sam skupio i previše granja – dodao je i lagano krenuo prema kolibi. No, ubrzo je zastao i okrenuo se jer nije osetio poznati psetići kas i umiljavanje oko nogu.

– No, šta je, stari družo? Gde si se zagledao?

Vakero je kratko zalajao. Onda još jednom.

Kuper se namrštio, spustio granje i pogledao okolo. Ništa nije primetio. Bolje reći, ništa se nije micalo. Ali, pas je ponovo zalajao.

Stari pustinjač je naslutio da nešto nije u redu. Uzeo je naramak granja i požurio ka kolibi. Uskoro se vratio držeći veliku pušku za bizone u rukama.

Mesecima ovuda nije prošao čovek. I sada neko hoće da poremeti taj mir. Ako je neki zlikovac – dobro će ga zapamtiti. Ako je neki pošten čovek... Hm... šta će pošten čovek na ovakvom mestu.

Stari Kuper je gundao sebi u bradu približavajući se obali. Čim ga je ugledao, Vakero je mahnuo repom.

– No? – zapitao je starac. – Šta si video? Zeca? Ako sam samo zbog toga donosio pušku onda nisi fer prija...

Iznenada je zastao u pola reči.

U vodi je ugledao telo nekog čoveka.

Očigledno je bio mrtav; glava se nalazi licem nadole, a talasići su ga ljuljuškali tamo amo kao sasušeno stablo. Nije otplovio dalje jer su mu se noge zaplele u obalsko šiblje.

– Hej, Vakero, koga nam je to Pekos doveo, k vragu?!

Pas je ponovo zalajao, a stari je dohvatio jednu veliku granu i počeo da privlači leš. Čovek u vodi izgledao je neobično mada Kuper nikako nije mogao da se seti zbog čega. Onda se pljesnuo po čelu:

– Prijatelju moj, pa njega su svukli!

Pas se malo odmakao, a starac je osmotrio utopljenika. Neznanač je imao negde oko trideset godina i bio samo u donjem runlju. Imao je neobično belu kožu koja kao da nikada nije videla sunca. Na leđima mu se jasno video krug koji je napravio metak, a voda isprala i izjela.

– Dobro su ga udesili – mrmljao je starac. – I to sa leđa, jadnika!

Arčibald Kuper je neko vreme stajao zamišljen nad telom i razmišljao šta da radi. Nije mu se išlo čak u Rosvel da prijavljuje ubistvo. Naime, ni šerif ništa drugo ne bi mogao da zaključi: nesrećnika su ubili s leđa i bacili ga u Rio Pekos koji ga je doneo iz ko zna kojih daljina...Uostalom, u ovom divljem kraju mrtvaci su se povremeno pojavljivali na različitim mestima, a da to nikoga nije mnogo uzbuđivalo.

Starac se prihvatio pijuka i na obali iskopao raku.

A onda je doživeo i drugo iznenađenje. Kada je bacio i poslednji vlažni

busen na grob, pas je podigao njušku i počeo da zavija.

Kuper se sav stersao. Ovakvu reakciju svoga četvoronožnog prijatelja nije očekivao. Naime, Vakero kao da je plakao nad sudbinom nesrećnog čoveka.

Seo je sa strane i sačekao dok zavijanje ne prestane. Zatim je uzeo pušku i zajedno sa psom se uputio prema kolibi.

* * *

Džeparoš iz Nebraske, Pit Barimur, ujahao je u Ebilenu na „pozajmljenom” konju. Iako mu je novo odelo smetalo, a kravata ga gušila nije hteo bilo šta da menja. Bio je ubeđen da mu odelo daje određenu sigurnost i da elegantno obučen neće biti sumnjiv.

Pošto je ukradenog konja prodao skoro zabadava, potražio je neko skrovitije mesto gde bi prezalogajio. Izabrao je malu neupadljivu krčmu na kraju grada i seo pored prozora.

Bolje da to nije uradio.

Naime, nije čestito ni zagrizao goveđi stek kada ga je trgao nečiji glas:

– To je moje mesto, kopilane! Diži se!

Barimur podiže pogled spreman da se suoči sa nekom mesnom pijanduricom. No, prevario se u računu. Iznad njega je stajao snažan kauboj visok bar dva metra koji je mirisao na štalu, jeftin duvan i viski. Lice su mu pokrivale sitne pege, a ispod šešira zavrnutog oboda virila je neuredna kosa boje slame.

Džeparoš pogleda po prostoriji u kojoj je bilo mnoštvo praznih stolova.

– Pa ovde niko nije sedeo – rekao je mirno.

– Ali ja kažem da jeste – odvrati snagator. – Recimo... pre dva meseca. Kako ti se to sviđa?

Barimur proguta pljuvačku. Nije mu bilo svejedno, ali nije mogao tek tako da ustane i ode.

– Okolo ima mesta, mister – kazao je. – Zašto ne sednete tamo?

– Zato što neću – dobaci čovek nagnjući se. – I zato što ne podnosim to tvoje odelo jer vidim da se iza njega krije lupež.

Pit Barimur uzdahnu, ipak rešen da se pokupi i pređe na drugo mesto. Taman je hteo da uzme tanjir i čašu kad grdosija lupi šakom po stolu.

– Polako, kopilane! Zaboravio si da mi se izviniš!

Pit Barimur se bespomoćno okrenuo oko sebe: prostorija je bila više prazna nego puna. Jedan kauboj je stajao pored šanka i posmatrao ih blesavo se cereći. Za druga dva stola u uglu sedeli su neki stariji ljudi i kartali se.

– Zašto bih se ja izvinio, do đavola?

– Zato što ja to hoću! I zato što imaš to lepo odelo i morao bi da se ponašaš kao gospodin!

– Evo vam vašeg stola i ostavite me na miru! – odbrusio je dežeparoš i uzeo svoj pribor.

Ogromni kauboj je zamahnuo rukom i udario Barimuru takav šamar da je odjeknulo u celoj prostoriji. Ljudi koji su igrali karte digli su glave, dok se čovek za šankom glasno zakikotao. Što se iznenađenog džeparoša tiče, on je ispustio tanjir i čašu i preko stolice se stropoštao na pod. Nekoliko trenutaka je ležao nepomičan, a onda je otresao glavom i iznenađeno se trgao osetivši krv u ustima. Poku-

šao je da ustane, ali pre nego što se rukom oslonio o pod osetio je kako ga snažna ručerda podiže uvis. Sledio je novi šamar koji mu je iskrenuo glavu i odbacio ga skoro do šanka. Tu ga je drugi kauboj pridržao inače bi se ponovo skljkao na pod.

– Hej, mnogo brzo letiš preko krčme, amigo! Možeš li usporiti? – dobacio je podsmešljivo i gurnuo ga od šanka prema snagatoru.

Džeparošu iz Nebraske pružala se samo jedna šansa. A za to mu je bila potrebna prisebnost. Zato je krenuo prema svom napadaču posrćući i praveći se da je povređen više nego što jeste. Dalje je sve išlo brzo: Barimur se naslonio na snagatora, a ovaj je podigao ruku u nameri da ga još jednom dobro odalami. Trenutak kasnije, napadačeva ruka se zaustavila u vazduhu dok su Barimurove oči opasno zasjale. Na licu mu se pojavilo nešto što je ličilo na osmeh dok je u ruci držao kolt prislonjen na kaubojev stomak. Osećajući da se situacija menja još jače ga je pritisnuo i snagator je ustuknuo unatrag.

Prokletstvo, pomislio je kauboj. Kad je ovaj nalickani uspeo da mu izvuče revolver? U očima mu se pojavio strah koji je zamenio malopredašnju nadmenost.

– Napolje! – povikao je Pit Barimur. – I da te vidim kako jašeš!

Kauboj se povlačio prema vratima kolebajući se.

Barimur je odskočio ustranu kao zec, okrenuo se i opalio hitac u pravcu šanka. Kauboj koji je tamo stajao ispustio je već izvučeni kolt.

– Sledeći metak ide u meso, smrdljivče! Napolje! – vikao je Pit držeći prst na obaraču. – Obojica!

Ne obazirući se, kauboji su zaglavili vrata.

Uskoro su na konjima odjahali iz grada. Nije im se dopao ludački sjaj u kicoševim očima pa nisu hteli da izazivaju sudbinu.

Barimur sa gađenjem baci kolt pored šanka. Više nije bio gladan.

– Mister – javio se krčmar vraćajući ogledalo na svoje mesto. – Zaista ste im pokazali!

Džeparoš je samo odmahnuo rukom i izašao napolje. Nije želeo da sačeka šerifa. Šmugnuo je u sporedan prolaz između kuća i zaobilaznim putem dospao na drugi kraj grada.

I baš kada je seo da se odmori u seneci stubova, ugledao je jahača sa kojim se već jednom sreo u pustinji. Sveštenika!

Da, bio je to on: crni šešir sa okruglim obodom, četvrtasto izbrijano lice i pogled koji se ničega ne dotiče. Jahao je prilično vešto za jednog sveštenika. Preko sedla je imao prebačeno ćebe, čaturicu sa vodom i nekoliko knjiga uvezanih kanapom.

Sveštenik u Ebileni? Ovom prokletom gradu bio je dovoljan jedan običan grobar. Propovednik tu nije imao šta da traži.

Izašao je iz senke i zapalio cigaru.

Ovaj „božji sluga” spasao mu je život, a on nije znao kako da mu zahvali. A možda to sveštenik nije ni očekivao? Samo je promrmljao, to je moja dužnost, ili nešto slično.

Uostalom, ovo nije Ljano Estakada i ne treba se vraćati onome što je prošlo.

A onda je osetio da ga je čovek u mantiji pogledao. No, samo ga je odmerio i brzo se okrenuo. Zar ga nije prepoznao?

Konjanik se uputio pravo prema gradskoj većnici.

Pit Barimur je još neko vreme stajao i zamišljeno gledao u tom pravcu. Onda se okrenuo, bacio dolar uvis i sačekao da padne na dlan. Kratko se osmehnuo i uputio prema „Metropolitan” salunu.

IV

Šerif u Ebileni bio je Ros Target, krupna ljudina širokih ramena, četrdesetogodišnjak čija je gusta kosa počela postepeno da sedi. Imao je duge brkove, snažnu četvrtastu bradu i delovao veoma pouzdano.

Kada je sveštenik otvorio vrata, okrenuo se na peti prekidajući razgovor sa bankarom.

Ros Target je ukrstio pogled sa pridošlicom.

– Otac Klark? Troj Klark? – upitao je.

Sveštenik je klimnuo glavom.

– Očekivali smo vas jutros – rekao je šerif, u sebi se pitajući zašto je ovako snažan čovek uopšte pristupio svešteničkom redu. No, brzo je pružio ruku i rekao svoje ime, a zatim predstavio i bankara.

– Ovo je Semjuel Džilbert, bankar. U ime Odbora građana želimo vam dobrodošlicu.

Sveštenik Troj Klark im se poklonio sa rukama prekrštenim na grudima.

– Radujem se što sam stigao među vas – odvratio je dubokim glasom. – Hoćete li da pogledate papire...?

– To ćemo kasnije – odvratio je bankar, suvonjav čovečuljak sasvim bele kose i visokog čela. – Mogli bi odmah da pređemo na stvar – dodao je. – Posle požara u kome nam je izgorela crkva napustio nas je sveštenik što nije ništa neobično. Potrudili smo se da izgradimo novu i potražili novog božjeg pastira. Odgovarajući ljudi preporučili su vas i mi im verujemo. Sada je sve u redu; vi ste tu, crkva je tu i nadam se da će situacija biti bolja. Ljudima je ipak potrebna uteha i lepa reč.

– Slažem se, gospodine – prihvatio je Troj Klark. – Reč je često jača od oružja i smrti.

Bankar klimnu glavom, a šerif dobaci – Kada ćete početi, mister?

Čovek u mantiji spusti pogled.

– Ako vam to ne smeta malo bih se odmorio, obišao grad i upoznao ljude. A onda ćemo na misu kako je to i red...

– Apsolutno se slažem – kazao je bankar.

Sveštenik je bacio pogled kroz prozor i ugledao Pita Barimura kako prelazi ulicu. Za tren je zažmirio, a nešto kao osmeh zatitralo mu je na uglovi-
ma usana.

* * *

Dok Holidej je ostavio Ebilenu sa leve strane. Za grad su ga vezivale gorke uspomene koje nije mogao da zaboravi. Jer, oni kojima je pomogao

jedva su čekali njegov odlazak što mu nije bilo nimalo prijatno. Ipak, znao je da je druga strana za tako nešto imala jak razlog.

Naime, on je i nehotice sa sobom donosio dah baruta i smrti.

Nalazio se nešto južnije od grada i jahao prema Edvardsovom ranču. Nije želeo da oprosti dolare koji su mu uze-
ti ispred isukanih cevi osam revolvera koji su bili spremni da zapucaju svakog trena. A ljudi sa ranča dugovali su mu još nešto osim novca.

Bio je to obračun, ali ovoga puta na njegov način.

Za to vreme rančerov sin Mat Edwards jahao je duž granice ranča obilazeći ljude na straži.

Noć je već duboko odmakla, a vedro nebo bilo je prepuno zvezda. Svuda okolo vladala je uobičajena tišina.

Na jednoj uzvišici, neobičnom mestu na kome je dominirala šiljasta stena koja je podsećala na ljudski profil, sedeo je Brus Kenon. Sa puškom u krilu i nepomičan kao kip, zurio je u ravnicu obasjanu mesečinom.

Mat Edwards je izdaleka najavio da je to on.

– Bruse, ima li šta novo? – upitao je silazeći iz sedla.

– Baš ništa – odvratio je ovaj.

Mat se pope do momka.

– Ništa ne shvatam – kazao je uz glasan uzdah. – Stari je poludeo!

– Kako to misliš?

– Ne pravi se naivan! Svi znamo da mu nešto fali otkad smo se vratili iz Fort Vorta.

Stražar se našao u nezgodnoj situaciji. Nije želeo da se opredeljuje jer to nije bio njegov posao.

– Prosto je izgubio glavu! – nastavi Mat ljutito. – Nemam drugo objašnjenje nego da se uplašio. Zanimario je posao na ranču, kauboje postavio da stražare, a on... Neću ni da pričam... I to sve zbog tog Holideja!

Pošto mu momak nije odgovorio, Edvards nastavi – Znaš šta ja mislim? Bilo bi najbolje da nekolicina nas odjaše natrag, nađe tog doktora i pošalje ga na onaj svet! Hm... ovde ga možemo čekati godinama. Šta ako ne dođe? Šta onda?

Brus Kenon je i dalje mudro ćutao.

– Stari je poludeo! – ponovio je Mat. – Toliko zazire od tog uštogljenog kockara da ga čovek ne može prepoznati!

– Možda treba da razgovaraš sa njim...

– Sa njim? Oh, pa ne mogu mu ni prići! Zatvorio se u sobu i čeka sa koltom pod jastukom. Dodavola i tih pet hiljada dolara! Bolje da mu ih je poklonio – dodao je Mat Edvards rezignirano, samo mahnulo rukom i popeo se na sedlo.

Kenon je ćutke gledao za njim.

Čudna situacija, pomisli uzdahnuvši i namesti se da sedne na mesto na kome je i ranije sedeo. Pogledao je u zvezde i zaključio da vreme za smenu baš i nije tako blizu...

– Lepa noć... – začuo je tihi glas iza sebe i uplašeno se trgao. Instinktivno je hteo da se okrene, ali ga je zaustavio poznati zvuk zapinjanja obarača na koltu.

– Ne okreći se... Odloži pušku, ali brzo!

Osetivši hladnu cev na vratu, Kenon bez razmišljanja baci oružje na zemlju.

– Kako se zoveš? – upitao ga je glas.

– Kenon... Brus Kenon... – promucalo je.

– U redu, Kenone. A sada se okreni. Polako...

Mladić se okrenuo i u trenu lecnuo ugledavši poznato lice ispred sebe: ko bi zaboravio taj ledeni sjaj u očima, elegantno odelo i kao sneg belu košulju... A niklovana cev revolvera bila mu je uperena tačno u srce. Nije mogao da da nikakav znak i stavi do znanja svim stražarima da je opasnost na pomolu.

Dalje nije ni stigao da razmišlja.

Sledio je žestok udarac u glavu i pred očima mu se zacrnelo.

Holidej ga je dohvatio za noge i brzo odvuкао u žbunje.

Sveštenik Troj Klark klanjanjem je odgovarao na ljubazne pozdrave građana Ebilene. To je radio jer nije imao običaj da se zaustavlja; stalno je nekuda žurio.

Pit Barimur je izašao iz „Metropolitan” saluna bez prebijenog centa u džepu. Poslednji dolar otišao je na poker i sada je trebalo početi iznova.

Morao je da nađe novu žrtvu.

Doduše, ovde to nije bilo teško. Gužva je bila njegov najveći prijatelj, a ulice Ebilene bile su uvek pune sveta.

Posle kraćeg osmatranja izabrao je starijeg čoveka koji se upravo opraštao od dve dame visoko podižući šešir.

Njegovo iskusno oko spazilo je da ima zlatni lanac na satu što je značilo da mu novčanik obećava.

On je taj, promrmlja džeparoš i krenu ka nepoznatom preko ulice. Zatim je stao praveći se da traži nekoga iza sebe. Tačno je ocenio kada će čovek doći blizu njega, a onda se naglo okrenuo da nastavi svojim putem.

Tako su se sudarili, uz obostrano izvinjenje. Nepoznati gospodin je podigao šešir i polako se udaljio. Naravno, Barimur se takođe ljubazno naklonio držeći iza leđa svoj plen. Naravno, nastavio je dalje, hitro strpao novčanik u džep i skrenuo u stranu.

Tada se zamalo sudario sa sveštenikom.

– Oh, to ste vi? Možemo li da porazgovaramo? – upitao ga je Klark.

Barimuru se učinilo da sveštenik ne gleda u njega već pogledom traži nešto sasvim deseto.

– Pa... naravno – odvratio je nevoljno. – Ionako nisam stigao da vam se zahvalim. I izvinim.

– Izvinite?

Barimur se šeretski nasmejao.

– Da. Da se izvinim za onaj kamen kojim sam hteo da vas cepnem... a zahvalim se za četuricu sa vodom. Ona me je spasla, verujte.

Sveštenik je nekoliko puta klimnuo glavom.

– Oprošteno ti je – rekao je.

Koračali su ulicom, prema crkvi. Onda je Pit Barimur naglo zastao.

– Eh, oče, ako imate nameru da me ispovedite u ovoj vašoj crkvi, znajte da se odmah vraćam!

Troj Klark se slabo osmehnu i priđe mu sasvim blizu.

– Sine moj – prošaputao je – ja čistim duše, a ti čistiš tuđe džepove... Pa, idemo li na razgovor?

Barimur se namršti. Zar je pop video njegovu operaciju? Hteo ne hteo, pošao je za njim. Ukradeni novčanik sada ga je pekao ispod kaputa, ali nije imao kud. Međutim, instinktivno je osetio da sveštenik nema nameru da ga preda šerifu.

Nešto mu je trebalo od njega, najobičnijeg džeparoša. Za trenutak se zamislio. Šta bi slugi božijem trebalo od ljudskog ološa? To je vredelo saznati.

Ubrzo su se našli u crkvi, pred redovima klupa. Barimur nije znao da li da se prekrsti ili ne. Bio je u božjem domu još kao dete, ali se jedva sećao toga.

– Sedi! – pozvao ga je Klark.

Poslušao je i spustio se na klupu. Sveštenik je ostao da stoji pred njim, sa rukama prekrštenim na trbuhu. Delovao je pobožno, ali to nije delovalo na Barimura.

– Sam priznaješ da sam te spasao – započeo je Klark podignutih obrva – kao i da si hteo da me ubiješ...

– Skratite, oče – presekao ga je džeparoš. – Šta hoćete od mene?

Klark uzdahnu i spusti se na klupu.

– Dakle, da skratimo. Pa ovako: duguješ mi život, to je jedno, juri te neka potera, to je drugo i treće... Hm... video sam te kako kradeš novac nekim ljudima stoga pretpostavljam da si džeparoš?

– Jesam, pa šta? Svako na svoj način zarađuje za hleb.

– A možda si i ubica? Ko zna...

Barimuru se smračilo pred očima. Ništa nije shvatao: ili ovaj prokleti

sveštenik zna sve ili samo nagađa... U svakom slučaju nije mu se pisalo dobro ako na drugom mestu pop počne da priča...

– Od tebe tražim malu uslugu – prenuše ga Trojeve reči iz razmišljanja.

– Ako budeš uspešan zaboraviću da uopšte postojiš.

– Recite kakvu? – upitao je džeparoš.

– Treba mi jedan novčanik – kazao je Troj tiho.

– Novčanik?... Do đavola, čiji?

– Trgovca Vintersa. Pokazaću ti ga.

Barimur je grozničavo razmišljao.

– Zašto vam treba taj novčanik? – upitao je.

– Ne tiče te se. Treba samo da mi ga doneseš i stvar je gotova.

– Zar vam nedostaje novac, oče? – dobaci džeparoš podrugljivo.

Sveštenik ga hladno odmeri.

– Ne novac, sinko. Samo slika... Slika koju on nosi sa sobom.

Barimur slegnu ramenima. Na kraju krajeva, to i nije bio težak zadatak. Iako je sve mirisalo na neku tajnu, on je iz iskustva znao da je najbolje da gleda svoja posla.

– U redu, oče. Gde je taj trgovac?

– U Rosvelu.

– U Rosvelu?

Barimur se namrštio. Tamo je izveo jedan „poduhvat” i srećno pobeo. Zato mu se nije svidelo da se tamo vraća. No, dok je još razmišljao, sveštenik je ispod kaputa izvukao manji svežanj dolara.

Džeparoševe oči pohlepno sinuše.

– A to je...?

– Prva polovina: troškovi za put i ostalo. Još toliko te čeka kada se vratiš.

Barimur zažmiri.

– Kako znate da ću se vratiti?

Troj izvadi iz džepa komad savijenog papira. Kada ga je razvio, Barimur je na njemu ugledao svoj lik crtan olovkom i izvanredno pogođen. Iznad toga pisalo je krupnim slovima: „Traži se... 500 dolara nagrade”.

On poskoči od iznenađenja.

– Šta to znači?

– Odličan posao za lovce na ucene i šerife u pokrajini – dobaci Klark. – Ako se ne vratiš u roku od dva dana, ovo ćete čekati izlepljeno od Teksaasa do Montane.

Barimur žestoko pljunu.

– Ne radi to u božjoj kući – opomenu ga Klark.

– K vragu božja kuća, pope! Ovo je ucena!

Troj Klark nanapravi krst u vazduhu.

– Budi blagosloven.... I požuri! – dodao je, a zatim se žurnim korakom uputio prema propovedaonici.

Barimur je zbunjeno gledao u novac ostavljen na klupi.. Zar je imao izbora?

Zato je zgrabio svežanj i ne brojeći novčanice izleteo napolje.

V

Li Edvards nije mogao da zaspi pošto ga je te noći obuzeo neki čudan nemir. Zbog čega je tako uplašen? Gde je toliko pogrešio? Istina, u jednoj poštenoj kockarskoj igri on je nepošteno vratio

svoj gubitak. Mislio je da će se protivnik uplašiti, a ispalo je obratno.

Jer, u pitanju je bio Dok Holidej!

On je obećao da će doći i Edvards je znao da će održati obećanje. U svakoj drugoj prilici bogati rančer bi se nasmejavao ne hajući za pretnju. No, ovo je bilo nešto drugo pošto se radilo o najčuvenijem strelcu i kockaru Zapada. A on je bio nešto posebno!

Često je, kada bi sklopio oči, Edvards pod grlom osećao ledeni dodir njegovog niklovanog kolta. A to nije mogao da podnese. Želeo je da živi i zato je bilo potrebno da se odbrani.

Zato je svake noći očekivao Doka. I zaklinjao se sam sebi da će ga dočekati spremno, onako kako i dolikuje da se dočeka revolveraš i ubica: metkom u srce!

Možda je baš njega sudbina izabrala da zбриše jednu od legendi Zapada. Možda je „veliki Li” taj pred čijim oružjem će klonuti čuveni kolt „kralja strelaca”.

Iz razmišljanja ga je trglo kucanje na vratima. Bilo je kasno i u to doba niko nije ulazio u njegovu sobu.

– Ko je? – upitao je.

– Ja sam, oče. Mogu li ući za trenutak?

Bila je to Rina, njegova kći.

Čuvši glas svoje mezimice Li je ustao i navukao kućni mantil. Okrenuo je ključ u bravi i devojka je ušla unutra. Trenutak kasnije, sobu je preplavila svetlost petrolejke.

– No, šta je? – zapitao je rančer sedajući u fotelju.

Ona sede preko puta njega i uzdahnu.

– Oče, zabrinuta sam za tebe. Otkako si se vratio sa puta ti si drugi čovek.

– Gluposti, Rina, to ti se samo čini.

– Ne, ne čini mi se. Svi su to primetili, oče. Čak i kuvarica kaže da više ne jedeš svoju omiljenu hranu. Šta se to desilo, oče?

– Ništa važno, devojko – odvratio je rančer nelagodno se vrpoljeći.

– U svakom slučaju, ništa o čemu bi ti trebala da brineš.

– Ako je nešto u vezi sa mojim odlaskom u Nju Orleans... nije važno. Ne moram ići ako... nemate novca.

– Nećemo sada o tome, draga! – prekinuo je otac nervozno. – I kakava je to glupa priča o novcu? Naravno da imam dovoljno! Iduće nedelje odlaziš na put i tačka!

U tom trenutku začuo se neki šum. Li zgrabi revolver i uperi ga prema vratima.

– Ko je? – povikao je.

Nije bilo odgovora.

Rančera obli hladan znoj. Da li je već stigao?

– Ko je? – povikao je još jednom i zapeo obarač. Resko „klik” preteće je odjeknulo u tišini.

– Ja sam... Mat – čulo se sa druge strane. – Ovde Mat, tata.

– Zašto se odmah nisi javio? Pa mogao sam da pucam! I... nemoj se više tuda šunjati. Uđi unutra!

Mat Edvards se pojavio u okviru vrata i ukočeno zastao.

Rančera je obuzeo bes.

– Šta si se tako ukipio? Da li si obišao straže?

– Je... jesam..

– Šta je onda? Govori već jednom!

– On.... je ovde – procedio je Mat. Odmah posle toga jedna snažna ruka gurnula ga je unutra.

Li Edvards je brzo shvatio u čemu je stvar. Zahvaćen panikom, pokušao je da se domogne stola na kome se nalazio njegov revolver.

– Na vašem mestu to ne bih ni pipnuo, mister! – zaustavio ga je metalni zvuk Holidejevog glasa.

Rančer je zastao i prezrivo odmerio sina čija futrola je bila prazna.

– Budalo! Dozvolio si da te razoruža kao dete!

Očajan zbog očevog prekora, Mat Edvards se ustremi na Holideja. No, Džordžijanac nije hteo da se upušta u tuču pa je udario napadača drškom kolta u glavu i odmah ga onesposobio. Ne uspevši ni da jaukne, Mat se srušio pored njegovih nogu.

Rina je vrisnula dok je njen otac stajao kao hipnotisan.

Holidej je pogledao devojkicu i umirujuće digao ruku.

– Ne bojte se, mis. Ako svi budu poslušni, nikome se neće desiti ništa zlo.

Pose toga je zaključao vrata, a onda sa stola uzeo rančarov kolt i bacio ga u ugao.

Holidej pokaza devojkicu na fotelju.

– Sedite i ne plašite se.

– Šta hoćete? – promućao je rančer muklo.

– Vi to vrlo dobro znate, mister. Hoću mojih pet hiljada.

– To je pljačka... – procedio je Edvards.

– Pljačka?! Ja bih radije da se radi o uzimanju onoga što mi je oteto – odvratila Dok energično.

Rina iznenađeno izvi obrve.

– Oče, šta to znači? Da li je reč o novcu za moje školovanje? Ako je tako onda...

– Za vaše školovanje? – upita Holidej pogledavši u devojkicu, a onda u rančera. Prokockali ste novac namenjen vašoj kćeri?

Edvards se nemoćno mrštio.

– To se vas ne tiče.

Holidej nije ništa odgovorio, ali se na njegovom neprozirnom licu moglo naslutiti da napregnuto razmišlja. Posle nekoliko sekundi pokazao je Edvardu stolicu, a sam se spustio na drugu. Svetiljka koja se nalazila na stolu jasno im je obasjavala lica. Ostavivši revolver u ugao stola, Dok izvadi špil karata i stavi ga pred rančera.

– Podelite – rekao je.

Rančer je bacio pogled prema vratima, a onda prema svom protivniku. Kako je samo prošao kroz njegove straže? I kako je samo razoružao Mata i dovukao ga u njegovu sobu?

– Rekao sam da podelite! – prenuo ga je iz razmišljanja Holidejev glas.

Više ništa nije pitao.

Dok je preko karata posmatrao čoveka preko puta sebe. Naime, sedokosi Li Edvards nije izgledao kao pre neki dan u salunu u Fort Vortu. Činilo mu se da je sada nekako pognutiji i nervozniji. Gledao je u karte kao da ih uopšte nije video. Ruke su mu podrhtavale jer je znao da pored takvog majstora nema nikakvih šansi.

U prostoriji je vladala savršena tišina: Rina je sedela bez pokreta isto kao i Mat koji je još uvek bio u nesvesti.

Ubrzo su krenuli sa igrom i Holidej je u početku dobijao. Kada mu se ulog

povećao na 4000 dolara, izgubio je odjednom dve runde.

Lice Li Edvardsa se zgrčilo, a onda je nastupio preokret. Džordžijanac je izgubio nekoliko deljenja i posle desetak minuta njegov gubitak popeo se na četiri hiljade dolara.

– Mislim da je dosta, mister Edvardse. Pretpostavljam da nemate nikakav prigovor na ovakav revanš?

Bankar je zbunjeno smeškao.

– Tamo ste dobili pet hiljada...

– A ovde sam izgubio četiri. Znači, digujete mi hiljadi dolara. To je dovoljno da mi pokrije putne troškove od Fort Vorta dovde.

Rančer je bez reči ustao i iz sefa na zidu izeo novac. Ćutke ga je izbrojao, a onda promuklim glasaom postavio pitanje koje ga je mučilo.

– Da li ste me pustili, Dok? Mislim, da li ste namerno izgubili ove četiri hiljade?

– Ne verujem.

– Zakleo bih se da je tako!

– Ne mogu vas sprečiti da se zakunete. No, hteo bih još nešto da vam kažem; za vreme igre palo mi je na pamet da mi se dopadate...

– Ne razumem...

– Video sam da ste uplašeni. To se dešava samo ljudima koji ipak nešto osećaju. Da ste okoreli koliko želite da se prikažete, vi biste se vratili u Fort Vort i pucali u mene iz zasede.

Rančer se ukočio.

– Na to sam i pomišljao – promućao je – i malo je nedostajalo da tako nešto učinim.

Holidej popravi obod svog šešira.

– Ali ipak niste to uradili. Tako će se sve dobro završiti i vaša kći će otputo-

vati u Nju Orleans kao što je i namećavala. Vidite, sudbina ipak nije tako nemilosrdna.

Iščezao je kroz vrata, a da Edwards uopšte nije bio svestan toga. Naime, on je sve to drugačije zamišljao: bio je ubeđen da će čuveni revolveraš i kockar spremiti zasedu ili se pak probiti do njega ubijajući sve pred sobom.

A on je odigrao partiju pokera i uzeo samo deo duga.

Tek sada mu nije bilo jasno kakav čovek je Dok Holidej...

VI,

Bankar Semjuel Džilbert stanovao je u južnom delu Ebilene, u drvenoj dvospratnoj kući sa terasama na istočnoj i zapadnoj strani. Ispred kuće je imao veliko dvorište opasano ružičasto obojenom ogradom. Travnjak oko pločane staze šišao je gotovo svakog popodneva, dok su grane dva stara hrasta dodirivale prozore na gornjem spratu.

Inače, bilo je veliko nevreme, prava pasja noć.

Kiša je lila kao iz kabla, a munje su se smenjivale s gromovima.

Što se tiče bankara, on je živio sa sredovečnom ženom i crnim slugom, starim Džoom koji je Džilbertove služio još kada su počinjali zajednički život, a to je bilo pre dvadeset i šest godina.

Bankar je ostao da radi malo duže i sada se spremio na spavanje.

Odjednom mu se učinilo da su vrata lupnula.

– Džo!

Stari sluga je sigurno zatvarao neki zaboravljeni kapak na prozorima. Ovakvu kišu nisu pamtili ni najstariji žitelji Ebilene.

Ponovo je čuo lupu i podigao svećnjak uvis. Onda je u podnožju stepeništa ugledao neku senku. Sada je bio siguran da to nije Džo.

– Ko je to? – upitao je oštro.

Čovek odozdo odazvao se dubokim glasom.

– Ja sam, mister Džilbert. Troj Klark.

– Ali... oče... Otkud vi po ovoj kiši? Šta se desilo?

– Hteo bih da razgovaramo – odvratio je Klark.

– Zar je tako hitno, oče?

– Naravno. Možemo otići u kuhinju. Da li vaša supruga...

– Ništa ne brinite. Odavno je legla... Hajde, pođite za mnom!

Ušli su u malu, lepo uređenu prostoriju. Bankar je stavio sveću na sto i sačekao da sveštenik sedne. Troj Klark je pružio ruku i ugasio dva plamička. Sada je ostao samo jedan.

– Šta to radite?

– Imam slabe oči, mister Džilberete – odvratio je Klark.

Tapkanje kišnih kapi po staklu i lelujavi plamen sveće ispunili su bankara nekom hladnom jezom. Stesao se. Sveštenuk preko puta njega bio je u tami, ogroman, preteći, sudbonosan. Da, upravo takav, pomisli, ne uspevaajući da se otrgne od osećanja nelagodnosti koje ga je obuzimalo. Gde li je samo taj Džo, prokletnik!?

– O čemu ste hteli da razgovaramo? – upitao je bankar primetno drhtavim glasom.

– Hteo sam da vam ispričam jednu priču, mister Džilberte – odvratio je Roj Klark.

Bankar se trže. Ovo nije slutilo na dobro.

– Gospodine, ovo nije doba za priče! Je li to neka šala?

Sveštenik je odmahnuo glavom.

– Smirite se i slušajte.

Za trenutak su se čule samo kapi kiše. Ponovo je sevnula munja i osvetlela sveštenikovo četvrtasto lice i mračne oči.

– Četiri oficira južnjačke vojske – započeo je Klark – sprovodili su ešalon sa zlatom prema glavnim položajima generala Lija. Zlato je bilo preko potrebno za oružje: rat je bio na izmaku, a severnjaci su se branili u grču unapred izgubljene bitke... Da li me čujete?

Semjuel Džilbert je ćutao pognute glave.

– U toku noći – nastavio je Troj – četiri oficira su uspavala stražare, krišom izvukla kola sa dragocenim tovarom i prenela ga na drugo mesto. U zoru se ešalon bez komandira i zamenika predao Jenkijima posle kraće borbe. To je prvi deo priče. A drugi...? Evo, on sada sledi. Nedavno sam u Taksonu upoznao simpatičnog Džona Maligana.

– Ma... Maligan...? – procedio je Džilbert instinktivno primevši šaku ustima.

– Vidim da ga poznajete.

– Ništa nisam rekao – dobaci bankar brzo.

– Dakle... Džo Maligan je bio jedan od tih oficira. U životu mu nije išlo baš najbolje jer je jedino znao da bude vojnik. Rat se završio, a on je u Taksonu

dogurao samo do – pomoćnika šerifa. Inače je voleo da pije. I tako... jednom se poprilično napio i sve ovo mi ispričao....

Bankar prekide Klarka.

– Ta priča nije ništa osobito. Trupama Konfederacije je pretio slom i svi su se predavali...

– ... i grabili sve što su stigli, zar ne? – dodao je sveštenik. – Inače, Maligan mi je odao imena ostale trojice koji su znali gde se to zlato nalazi. Trebalo je da sačekaju nekoliko godina da se sve zaboravi, a onda se sastanu i pođu po plen. Plan mesta podelili su u četiri dela, odnosno, svaki je imao deo bez koga se nije moglo do plena. Delovi mape nalazili su se na poleđini njihove zajedničke fotografije. Preko crteža je prilepljen tanak sloj papira tako da se ništa nije primerćivalo... Evo ovako! – naglasi Troj i ispod svoje kišne kabanice izvadi sliku na kojoj su se nalazila četiri uparađena oficira u najboljim godinama.

– Ovu mi je Maligan poklonio – prošaputao je čovek u mantiji. – Zato sam rešio da tragam za ostale tri...

Bankar oseti kako ga obuzima jeza.

– Ko ste vi? – upita uplašeno.

Klark se nasmeši.

– Još dve se nalaze u Ebileni, dok je treća u Rosvelu. Da li vam ova priča nešto kazuje?

Sićušni Džilbert je pokušao da ustane, ali ga je teška ogromna šaka primorala da ostane na mestu.

Spolja su se opet oglasile munje.

– Ko ste vi? – ponovi bankar panično. – Siguran sam da niste sveštenik!

– Došao sam po vašu sliku – dobaci čovek u mantiji. – Dajte mi je!

Džilbert ustuknu.

– Ne znam o čemu govorite! Pozvaću šerifa.

Troj se mirno osmehnu.

– Znam da ste jedan od oficira i da imate tu fotografiju. Zato ne pravite gluposti. Nemojte da prođete kao Maligan.

– Ma... Šta je bilo sa njim? Da li je mrtav?

– Jeste. Imao je slabo srce.

– Kažete! Vi ste ga ubili! Oh, ko ste vi uopšte?

Troj Klark je lagano izvukao veliki kolt i bankareve oči se raširiše od straha.

– Dajte mi tu sliku! – ponovio je mnogo nervoznije.

– Ništa vam neću dati, ubico! I mene ćete se otarasiti kao i Maligana! Ha, poznajem ja takve...

– Kako hoćete – odvratio je Klark i ustao. – Pođite napred! – zapretio je mašući koltom.

– Kuda?

– Na sprat. Ubiću vam ženu pred očima, a onda i vas.

Bankar je počeo da se otima, svaki čas bacajući pogled prema vratima.

– Ne trudite se, sluga vam neće pomoći. Idemo!

– Ali... moja žena nema ništa s tim! Ne dirajte je! U pomoć!

Zbog grmljavine i dobovanja kiše po krovu krike nesrećnog čoveka niko nije čuo. Onda je snažan nalet vetra otvorio prozorsko okno pa je i poslednji plamičak sveće utrnuo.

Bankar je osećao kako ga Klarkova ruka gura prema stepeništu.

– Čekajte! – povikao je u trenutku kada je snažna munja zaparala nebo i

sve osvetlila.— Daću vam sliku! Samo mi ne dirajte ženu, molim vas!

Stisak je malo popustio i Džilbert je mogao da diše. Za tren je zastao, duboko udahnuo vazduh i poveo Klarka prema svom kabinetu.

— Otključaj sto! — naredi ovaj čim su ušli.

— Otkud znate da je u stolu? — promućao je Džilbert.

— Znam. Maligan je nosio ušivenu u postavu šešira, vi je držite u stolu, Vinters u novčaniku, a gradonačelnik Koneli ispod venčane slike na zidu. Hm... tako je to... Ako neko od vas slučajno umre, ostali moraju znati gde da potraže deo plana.

Bankar je pognute glave uvukao ključ u fioku. Da li se unutra nalazio mali „deringer” ili ga je stavio na neko drugo mesto? Otvarao je polako, s nadom.

Sekundi su leteli, a onda je ugledao malenu dršku optočenu srebrom. Jedva se uzdržao da se ne osmehne i ispružio ruku da ga zgrabi.

Odjeknuo je pucanj, zajedno sa udaljenim gromom. Sevnula je munja i obasjala telo Semjuela Džilberta presamićeno preko naslona stolice. Siroti bankar je još uvek čvrsto stazao dršku malenog revolvera.

Troj Klark je brzo našao sliku, zadovoljno se nasmešio i još jednom pogledao nepomično bankarevo telo. Zatim je u vazduhu napravio krst i izašao u noć.

U prostoriji za poslugu, sklopčano na vratima, ukočeno telo i širom otvorene oči starog sluga Džoa ispratili su odlazak preobučenog ubice.

„Metropolitan” salun bio je još uvek najveći lokal u Ebileni, sa grupom veselih devojaka koje su plesale uz brzu muziku i pokazivale svoje obnažene noge u mrežastim čarapama. Lokal je bio elegantno uređen, zidovi ukrašeni ogledalima, a sa tavanica su visili kristalni lusteri. Uz zidove su bile postavljene udobne sofe presvučene crvenim plišem što je celoj prostoriji davalo posebnu atmosferu.

Salun je bio prepun. Nevreme koje je vladalo napolju dovelo je unutra sve prolaznike, a oni koji su sedeli duže nisu se usuđivali da izađu.

Kočija iz Rosvela stala je pred „Metropolitena”, a ne na svoju stanicu. Svetlost što se probijala kroz prozore obasjavala je mokre konje i cirađu koja se presijavala od kiše.

Napolje je izašao samo jedan putnik.

Nestrpljivi kočijaš nije sačekao ni da se zatvore vrata, već je ošinio konje i blatom zasuo zidove saluna. Još uvek je lilo kao iz kabla bez znakova da će se nešto uskoro promeniti. Činilo se da su krovove zaposeli gusti oblaci natopljeni kišom i naoružani munjama...

Došljak je energično odgurnuo drvena vratanca i ušao u salun. No, odmah je zastao pokušavajući da se privikne na blještavu svetlost, miris viskija i oblake duvanskog dima. Nekoliko posetilaca ga je ovlaš pogledalo i to je bilo sve.

Gost koji je doputovao iz Rosvela bio je trgovac i zvao se Bob Vinters. Bio je visok i suvonjav, ogromnih brkova, orlovskog nosa i prodornih, lukavih očiju. Čim je ušao skinuo je šešir i

raskopčao svoj kaput sa kragnom od crnog somota. Kružio je pogledom po salunu i činilo se da nije nalazio ono što mu je odgovaralo. Pošto nigde nije bilo slobodnog mesta, nekako se uvukao među goste koji su stajali za šankom.

I tu je bila poprilična gužva, barmen je neprestano točio viski i velike čaše piva, dodajući ih zatim dvojici trojici koji su prosleđivali piće do mušterija.

Vinters je naručio dupli viski i ispio ga u jednom gutljaju.

– Još jedan! – dobacio je, hvatajući barmena za rukav.

Ovaj klimnu glavom, dohvati flašu i obešenjački namignu.

– Izgleda da ste strašno žedni... Da ostavim flašu?

– Ostavite ako hoćete. Nego... da li je bankar Džilbert svraćao večeras?

– Ne, mister... Oprostite, žurim!

Vinters nervozno stegnu šake.

– Bankareva kuća... beše na južnoj strani?

Ali, barmen ga više nije čuo. Već je dodavao pivo grupi u uglu.

Trgovac je nasuo još jednu čašu, ali je nije ispio. Previše mu se žurilo. Nije ga moglo zadržati ni grozno nevreme koje je vladalo napolju. Kratko uzdahnuvši, natukao je šešir na čelo, podigao kragnu, čvrsto stegao malu putnu tašnu i požurio napolje.

Išao je brzo i svakim korakom osećao da ga voda kvasi do gole kože. No, to nije imalo nikakvog značaja jer je imao važnijih briga. Morao je da se posavetuje sa Džilbertom šta da učini. Jer, njegov deo plana je nestao zajedno sa novčanikom. Satima je lupao glavu gde ga je ostavio, ali uzalud. Šta više,

on se od novčanika nikada nije ni razdvajao. Držao ga je pored postelje ili pod jastukom, a kada je radio nalazio se u unutrašnjem džepu od kaputa. I kako je mogao da nestane? Kao da je dobio krila... Tako nešto mu zaista nije išlo u glavu.

A onda se pred njim ukazala bankareva kuća utonula u mrak. Ipak, baštenska vrata bila su otvorena i on je krenuo popločanom stazom. Nekoliko puta je snažno pokucao, a onda iz sveg glasa povikao:

– Seme, da li sti tu? Jesi li zaspao? Seme, otvori!

Nije bilo nikakvog odgovora i ona se više mahinalno naslonio na kvaku. Zachuđeno je ustuknuo jer je popustila i vrata se sama otvorila.

Posle prvog iznenađenja odgurnuo ih je nogom i ušao unutra.

Gore, na vrhu stepeništa, blesnula je svetlost.

– Seme, ko je to? – čuo se pomalo uplašeni ženski glas.

Trgovac je krupnim koracima prišao stepeništu.

– Ja sam, gospođo Džilbert, Bob Vinters. Da li je Sem kod kuće?

Žena u kućnoj haljini za trenutak je nestala. No, vratila se veoma brzo.

– Nema ga u sobi...

– Zar je izašao?

– Ne... ne verujem u ovo doba noći. Da nije u kuhinji?

– Ne znam. Ali tamo je mračno... – dodala je gospođa Džilbert i polako sišla niz stepenice sa svećnjakom u rukama. Bila je prilično sitna, bujne prosede kose koja joj je provirivala ispod noćne kape.

Trgovac ju je pozdravio naklonom.

– Izvinite što ovako upadam, ali stvar je hitna. Mislio sam da Sem neće zameriti s obzirom da smo stari prijatelji...

Samo je klimnula glavom i krenula prema kuhinji.

– Nema ga ni ovde... – kazala je podižući svećnjak.

– Da nije u kabinetu.

– U kabinetu? – ponovi ona zabrinuto. – Pa, zaključao ga je odavno pred polazak na počinak. Zašto bi se ponovo vraćao?

– Možda ste u pravu, ali ipak da proverimo – kazao je Bob Vinters i pružio ruku prema svećnjaku. – Dozvolite, gospodo. Mislim da će meni biti lakše – dodao je i lagano krenuo prema bankarevoj radnoj sobi.

Vrata su bila otvorena i trgovac zastade. Sluteći najgore, on izvadi kolt koji je nosio u specijalnoj futroli ispod pazuha.

Munja je sevnula nekoliko puta uzastopce tako da su jasno mogli da vide bankarevo telo presamićeno preko stolice. Semjuel Džilbert je još uvek čvrsto stezao „deringer“, a soba je mirisala na barut.

Vinters oseti kako ga ogromna ledena kandža hvata za vrat i počinje da ga guši.

Iza njega je gospođa Džilbert otegnuto vrištala.

* * *

Stigavši u Rosvel, Pit Barimur je potražio Vintersovu trgovinu, ali ju je zatekao zatvorenu. Mnogi su zastajali pored vrata, slegali ramenima i uz komentare odlazili. Jer, Bob Vinters je

radio svakoga dana i zatvorena radnja trgovine bila su svima pravo čudo.

Sve je to video džeparoš iz Nebraske sedeći na jednoj klupici pod štalskim tremom. Uostalom, njega to nije brinulo jer se dobro sećao i trgovca i slike koju je zajedno sa novčanikom bacio u obližnje žbunje. Zato je čekao da se ulica malo isprazni pa da počne da traži.

Bilo je toplo, ali sa zapada su se gomilali teški i tamni oblaci.

Sve je slutilo na kišu.

Posle nekog vremena Barimur je napustio svoje mesto i brzo se našao u gustišu. Nije morao dugo da traži: novčanik se zadržao negde na srednjim granama velikog žbuna što je bila velika sreća. Osvrnuvši se oko sebe, on ga zgrabi i brzo strpa pod kaput. Zatim se uz zadovoljan osmeh uputio prema gradskoj štali razmišljajući o tome kako je ovoga puta veoma lako zaradio „dobar“ svežanj dolara.

* * *

Kiša je sprala sve tragove oko bankareve kuće tako da je šerif Ros Target uzalud pregledao okolinu. Jednostavno rečeno, ubica nije ostavio ništa za sobom. Nije nestao ni novac niti bilo kakava dragocenost iz kuće Džilbertovih. Jedino je bilo otvorena fioka radnog stola, a šta se u njoj nalazilo, znao je samo trgovac Bob Vinters.

A on je, naravno, ćutao.

Bankara su sahranili u groblju na obali reke, a pogrebu su prisustvovali svi viđeniji gradski ljudi. Udovica se naslanjala na trgovca Vintersa dok je sa njene desne strane stajao gradona-

čelnik Koneli, snažan čovek sede kose i suncem opaljenog lica. U mladosti veoma lep i privlačan, i sada se besprekorno držao: vojnički uspravno, a u ovoj prilici pomalo tužno i svečano.

Troj Klark je održao kratak, ali dirljiv govor i bacio prvi busen zemlje na kovčeg. I ostali ljudi su to učinili, opraštajući se na taj način od Semjuela Džilberta, čoveka koji je izvanredno znao svoj posao.

Baš u tom trenutku na visoravni iznad groblja pojavila se silueta jahača.

Ugledavši okupljene ljude, lagano je zastao i neko vreme ih nepomično posmatrao. Bio je elegantan, odeven u crno, sa košuljom belom kao sneg i kravatom boje višnje.

Bio je to čuveni kockar i revolveraš, Džordžijanac, Dok Holidej.

* * *

Smrt

Smrt bankara Džilberta više je iznenadila stanovnike Ebilene nego što ih je ražalostila. Jer, gradske ulice su često bile poprište raznih obračuna i ljudi su pomalo navikli da pored sebe osećaju blizinu smrti.

Ali, ovo je bilo nešto sasvim drugo. To nije bio otvoreni obračun dvojice ljudi, već tajanstvena smrt u kući pod neobičnim okolnostima. Govorkanja i nagađanja rasplamsavala je činjenica da nije u pitanju pljačka, odnosno, da iz kuće nije ništa uzeto.

Zašto li se to desilo, pitali su se ljudi u Ebileni. I ko je mogao da učini tako nešto?

Odgovora nije bilo i cela stvar je izgledala još tajanstvenije. Pogotovo što toga dana u Ebileni nije bilo stra-

naca tako da šerif Target nije mogao nikoga ni da optuži.

Gradonačelnik Koneli saznao je od Vintersa šta mu se desilo. Sada je obojici bilo jasno da je Džilbert ubijen zbog svog dela plana. Neko iz grada znao je njihovu tajnu. Ali ko?

Jedino Džo Maligan iz Taksona. Ali, zašto bi ona dolazio čak ovamo i ubio svog prijatelja? Koneli je grozničavo razmišljao: Maligan je bio prgav, voleo je da popije kako bi se ohrabrio – ali ipak nije bio podmukla kukavica koja ubija. Pre bi mu pristajalo da krade i prevvari nekoga.. Ne, ubistvo nije dolazilo u obzir.

Uostalom, ovo je delo nekog hladnokrvnog ubice koji sigurno ima svoje drugo, miroljubivo i prijateljsko lice.

Koneli oseti da gubi dah: Džilbert ubijen, Vinters ostao bez svog dela, a u Ebileni se nalazio i četvrti deo: njegov. Bio je zavučen u papir na poledini slike sa venčanja...

Ubica će, možda, doći po njega.

Dakle, morao je da skloni plan na neko drugo mesto. I morao je da se brani. Sve dok je deo plana kod njega, imao je šansu da otkrije kod koga su ostali, bankarev i Vintersov. Zato je isplanirao da telegramom pozove Maligana da dođe kako bi se zajednički dogovorili.

Naravno, on nije ni slutio da je Maligan odavno mrtav. Deo svoje priče odao je u pijanstvu dok je ostatak iz njega iscedio lažni sveštenik.

* * *

Džeparoš iz Nebraske žurno je dojahao iz Rosvela. Ono što je nosio nije

ga interesovao. Međutim, pomisao na poternicu kao i ostatak novca koji mu je obećao sveštenik kao da su mu dali krila.

Samo je mislio na to tako da mu ni na pamet nije padalo da se upita šta će jednom svešteniku slika nepoznatog čoveka. Žurno je ušao u glavnu ulicu i uputio se prema crkvi. Sjahao je u ušao unitra, ali Troj nije bio tamo.

Klupe su još mirisale na sveže obrađenu dasku, a kroz velike prozore sa strane probijali su se zraci sunca.

Stresao se od zvuka svojih koraka u praznoj dvorani.

Gde li je, do đavola, taj pop?

Nije znao gde da ga traži pa je seo na klupu rešen da ga sačeka. Zatim je izvadio sliku iz džepa i počeo njome da hladi lice. Pod njegovim oznojenim prstima popustio je tanak sloj papira. Iznenadeno se trgao shvativši da slika klizi. I dok je razmišljao da li da je ostavi na ravnu površinu klupe, spazio je kako se sa poledine odvaja tanak papir. Radoznao da vidi o čemu se radi, zahvatio ga je noktom i povukao.

Ispod je ugledao neki crtež, nešto što je ličilo na kartu ili plan. Nije se mnogo razumevao u takve stvari, ali je instinktivno osetio da crtež ima neko krupnije značenje.

Ugrizao se za usnu naslutivši da bi od ovog posla mogao izvući nešto više od bednog svežnja novčanica. Sakrio je sliku u unutrašnji džep sakoa, a novčanik stavio u spoljni džep. Tek što je to uradio, začuo je iza leđa dubok Trojev glas.

– Dakle, jesi li doneo novčanik?

Džeparoš je poskočio kao zec. Pred njim je stajao snažni sveštenik i od-

meravao ga svojim tvrdim, praznim pogledom.

– Jesam, ali... bilo je teže nego što sam mislio. Osim toga, taj posao vredi mnogo više nego što ste mi obećali – dodao je prikupivši hrabrost.

Čovek u mantiji mu priđe i pruži ruku.

– Daj novčanik – rekao je kratko.

Barimur je ustuknuo korak nazad i rukom pritisnuo džep u kome se nalazio novčanik.

– Ne dam. Dugujete mi polovinu obećane sume i mnogo više od toga. Neću da radim za bednu crkavicu bez obzira što ste mi spasli život. Mi smo sada ortaci!

Troj Klark ga je pogledao, počutao trenutak, a onda se mašio kaputa.

– Tačno – rekao je mirno. – Zaboravio sam da ti dugujem.... ali za bezobrazluk – dodao je i munjevito izvukao kolt.

Barimur je želeo nešto da kaže, ali nije imao glasa. Gušio se. Povlačio se natrag, korak po korak, ne verujući da je kraj tako blizu. Kao začaran, buljio je u tamni vrh revolverске cevi i drhtao.

– Nećete me valjda ubiti....? – mucao je. – Pa nisam mislio ništa loše, kunem se! Evo, pristajem na staru pogodbu. Čutaću kao grob...

– I ćutaćeš! – grmnuo je Klark. – Na to sam i računao...

– Ne smete pucati!... Čuće se na ulici... Sve će se čuti...

Troj Klark ćutke podiže kolt.

– Neee!

Istoga časa na vratima se začulo lupanje.

I Klark i Barimur se trgoše i okrenuše u isti mah. Sveštenik je, međutim, reagovao stragovito brzo; zamahnuo je i udario nesrećnog džeparoša po glavi... Kada je pao, Klark mu je hitro ugurao svoj revolver u ruku i uzeo novčanik iz džepa.

Učinio je to u poslednjem trenutku.

Istoga časa na vratima se pojavio šerif Ros Target.

– Oče, bankareva supruga bi želela da danas popodne održite...

Zastao je u pola rečenice, ugledavši telo čoveka pod sveštenikovim nogama.

– Šta je to, do đavola? – opsovao je, zaboravivši da se nalazi u crkvi.

Troj je duboko uzdahnuo, sklopivši ruke kao za molitvu.

– Neka mu Gospod bude milostiv i rasvetli mu zamračeni um – kazao je pokornim glasom. – Upao je ovamo i počeo da mi preti. Pominjao je neku sliku, putovanje u Rosvel i nekakve novčanike... Kažem vam, buncao je i stalno pretio koltom... Pokušao sam da ga umirim rečima, ali nije uspelo. Onda sam ga udario...

Šerif se sagnuo i osmotrio čoveka u nesvesti.

– Nikada ga nisam video ovde – rekao je. Nekoliko trenutaka je ćutao, a onda stavio ruku na čelo. – A šta ako je on umešan u bankarevo ubistvo?

Troj Klark počeo da se moli.

Šerif je drmusanjem pokušao da probudi Barimura, ali mu to nije uspelo. Džeparoš je bio u dubokoj nesvesti.

– Bogami, dobro ste ga mlatnuli, oče! Boleće ga glava najmanje dva dana. Ali stradaće mu i vrat ako otkrijem da je ubica ili jedan od njih!

– Neka mu je bog u pomoći – dobaci Klark blago.

– Niste ga poznavali odranije? – upita Target preko ramena.

– Ne – odvrati sveštenik mirno. – Oni koji me poznaju nikada ne bi digli ruku na mene.

Šerif klimnu glavom: uz uzdah je podigao telo na ramena i lagano ga izneo iz crkve. Ništa ne govoreći, Klark krenu za njima i zatvori vrata.

Sada je i treća slika bila kod njega. Bar je on tako mislio. No, kada je otvorio novčanik čekalo ga je veliko iznenađenje: slike nije bilo.

VII

Dolazak starog pustinjaka Arčibalda Kupera u Ebilenu bio je praćen iznenađenjem, smehom i uzvicima dobrodošlice. Tako je uvek i bilo. Naime, kada bi žitelji grada potpuno zaboravili da starac postoji, on bi se pojavljivao i srdačno ih pozdravljao. U stvari, stari je svaka tri do četiri meseca dolazio u grad po razne potrepštine: brašno, so, municiju, poneki ekser i slične sitnice.

Iako mu je put do Ebilene bio mnogo duži nego onaj do Rosvela, za ovaj potonji vezivale su ga samo ružne uspomene. Zato mu je okretao leđa i odlazio u Ebilenu.

Sada je lagano koračao pored svoje stare mazge dok ga je verni Vakeri pratio u stopu. Preko leđa životinje katile su se dve košare napravljene od pruća u koje je stari Arči stavljao kupljene potrepštine potrebne za život u divljini sledećih nekoliko meseci.

Njegov dolazak uvek je izazivao radoznalost jer je sam bio zanimljiva i neobična ličnost. Bio je poguren, sa bradom do pojasa, otrcanim šeširom na glavi i veselim očima koje su primećivale sve oko sebe. Ispod šešira mu je virila gusta kosa, bela kao snežni vrhovi Gvadalupe. Hodao je energičnim korakom noseći u desnoj ruci veliku pušku na koju se ponekad oslanjao da bi zastao i pomilovao Vakera.

Šerif Ros Target posmatrao ga je sa smeškom.

– Evo, stari pustinjač je sišao među ljude – kazao je mladom čoveku koji je stajao pored njega obučenom u kicoško odelo kakva su tada nosili „dendi” mladići na istoku. – Nije mi jasno zašto prevaljuje toliki put vozom i na mazgi kada mu je Rosvel daleko bliži – dodade Target žmirkajući.

– Zanimljiva pojava – prokomentariša elegantni čovek u polucilindru.

– Svakako, svakako – složi se Target klimajući glavom. – Možda je to tema o kojoj biste mogli da pišete, mister Arb.

Ovaj se osmehnu.

– Možda, ništa nije isključeno. Ipak, ja sam došao u ovu pokrajinu da tražim nešto drugo, nešto jače.

– Neku provalu banke, pljačku voza ili dvoboj koltovima!? – dobaci šerif sa osmehom. – Odmah da vam kažem da se tako nešto u Ebileni retko događa.

– Ja sam novinar, šerife – odvrati čovek mirno – i nikada ne mogu da predvidim šta će iskrsnuti kao tema.

Stari Kuper je upravo prošao pored njih i skidanjem šešira pozdravio čuvara zakona. Uskoro je privezao mazgu za gredu pred trgovinom. Vakero je

legao ispred praga i čekao. Pošto je izabrao robu i platio zlatnim prahom koji je našao u vodama Rio Pekosa, stari pustinjač je dozvolio sebi luksuz da popije čašicu pred polazak. Izabrao je „Metropolitan” salun i krenuo tamo znajući da u to doba dana nema mnogo posetilaca.

Ušao je unutra noseći pušku u rukama.

Čim ga je ugledao barmen se mrzovoljno osmehnuo. Ovakve goste nije voleo, makar nosili suvo zlato sa sobom. U salunu zaista nije bilo puno ljudi: nekoliko kauboja sedelo je za stolovima, dok se u uglu, sedeći u tapaciranim foteljama, kockalo manje društvo. Pored šanka su stajala dva momka prekrivena debelim slojem prašine.

Jedan je bio dežmekast, niskog čela i boksterskog nosa, suncem opaljene kože i snažnih mišićavih grudi, Imao je obične pantaloni i kožni prsluk obučen na golo telo. Zvao se Mek Mekintoš i ponosio se svojim mišićima.

Drugi je bio viši, crvenkaste brade i kose, neobičnog šešira iskićenog raznim perjem. Stalno je žvakao duvan i neprestano se kezio pokazujući niz nepravilnih žutih zuba. Zvao se Monti Šort i kao njegov pajtaš boksterskog izgleda, bio je prevejani nevaljalac i razbojnik.

Ulazak Arčija Kuperu prenuo je snažnog razbojnika iz apatije. Munuo je svog kompanjona tako jako da se ovaj istinski zagrcnuo.

– Šta ti je? Šta radiš? – prosiktao je besno.

– Pogledaj.

– Gledam. Pa šta?

– Onaj stari sa puškom.... Zar nije zgodan?

– Zgodan?

– Da, zgodan da se malo poigramo sa njim.

Šort ga zgrabi za ruku:

– Ti si lud, Mek! Nećemo da privlačimo pažnju u Ebileni, još nije vreme. Zato se mani starog, drugar! Osim toga, Karter će se razbesniti!

Mekintoš je oklevao.

– Ništa mu neće biti. Dobro, de, da ispijemo još jednu i idemo.

– U redu. Ta ti je pametna.

No, čini se da je visoki Šort previše verovao Montiju Mekintošu.

Jer, prolazeći pored starog koji je pio viski naslonjen na šank, Mekintoš je odglumio da se sapleo o kundak njegove puške i posnuo...

– Čija je ovo prokleta sandučara? – povikao je ljutito.

Arčibald Kuper je odmerio lupeža od glave do pete i slegnuo ramenima.

No, Mekintoš mu se uneo u lice.

– Tebe sam pitao nešto, matori jarče! Da li si me čuo?

Kuper se samo izmakao pošto je bandit smrdeo na viski kao bačva.

– Ako gledaš u mene i pitaš, onda znaš da je moja – odvratio je mirno.

Mekintoš pocrvene od gneva jer se tako hladnokrvnom odgovoru nije nadao.

– Namerno si mi je poturio pod nogu – zarežao je.

– Namerno nisam – odvratio je Kuper. – Da je puška velika, velika je. A možda si i ti trapav, prijatelju?

– Šta si kazao, bedna konjska muvo! – razgoropadio se razbojnik i pošao rukom prema opasaču. S druge stra-

ne, Monti Šort je hitro zaobišao partnera i stao na drugiu stranu kako bi se starac našao u unakrsnoj vatri.

U salunu je zavládala tišina.

– Uvredio si me – ponovio je Mekintoš gledajući u starca. – To se može sprati samo krvlju...

Starac ga je posmatrao ništa ne shvatajući. Zar je momak poludeo? Zašto se uopšte kaćio za njega? Niti je revolversaš, niti ima novca, niti ga je ikada video! Šta hoće?

– Ako tražiš kavgu, mladiću – počeo je lagano – onda nađi nekog mlađeg i jaćeg. – Nemoj se sramotiti sa starcem...

Mak Mekintoš je izmenio pogled sa Šortom. Nazad nije mogao, a ni hteo. Uostalom, k vragu Karter i njegova naređenja!

– Kako se zoveš, kugo matora? – upitao je s podsmehom.

– Zbog čega ti je potrebno moje ime?

– Pa šta ću da ti stavim na krst? – odvratio je zlobno se iskezivši.

– Biće bolje da krenemo – došapnu mu Šort prilazeći. – Neko će primetiti gužvu i javiti šerifu...

No, njegov pajtaš je otišao predaleko.

– Briga me za sve! Prvo će mi kazati kako se zove. Govori! – povikao je izvukavši kolt i uperivši ga u starca.

– Vakero! – rekao je Kuper nešto glasnije.

– Kako reće? Ponovi!

– Vakero! – povikao je ovoga puta stari Kuper.

Drvena vrata su se lako zanjihala i ispod njih se provuklo gipko telo Arčijevoć vernog psa. Već sledećeg tre-

nutka on je skočio prema banditovom užasnutom licu.

Sve se odigralo munjevito...

Sledećeg trenutka pas i razbojnik su se našli na podu. U jednom momentu snažni Mekintoš je uspeo da se isko-belja iz Vakerovog zagrljaja i dohvati kolt.

– Sada ćeš mi platiti, šugavi starke-ljo! I ti i tvoje pseto otputovaćete u pakao! – vikao je podigavši oružje tačno u pravcu iskeženih čeljusti.

Kuper je podigao pušku u nameri da odbrani psa, ali nije obratio pažnju na drugog razbojnika koji je takođe pote-gao revolver.

No, u tom trenutku su dva pucnja go-tovo slivena u jedan potresla prostori-ju. Odmah zatim oružje im je izletelo iz ruku kao odneto čarolijom. Banditi su sa zaprepašćenjem pogledali u svo-je prazne šake, a onda se okrenuli u pravcu odale su došli pucnji. Tamo je u polumraku na tren blesnula niklovana cev kolta.

– Prokletstvo! – otelo se nekome u sali. – Ovo kao da je sam đavo!

– Nije đavo nego Dok Holidej! – začuo se drugi glas.

Svi su salunu su se trgli i sve glave su se okrenule na tu stranu. Dok Ho-lidej u Ebileni? U gradu iz koga su ga više puta oterali iako se za njega borio sam sa svojim revolverima rizikujući pri tome sopstveni život.

Niko ga nije video kada je došao. Ni u „Metropolitenu” nije bio upadljiv. A evo, sada se opet pojavio; kockar i lutalica, doktor Džon Holidej, bivši zubar iz Bostona i legendarni strelac Zapada...

U salunu je još uvek vladala tišina. Svi su posmatrali Holideja koji je laga-no dunuo u usijanu cev kolta, popunio doboš, a onda mađioničarskom vešti-nom vratio oružje u futrolu. Stajao je mirno i ledenim pogledom odmerio oba lupeža.

– Dakle, momci, izgleda da silazite na ovoj stanici. I učinite to što je mo-guće brže! Napolje, čujete li?

Mekintoš je hteo nešto da odgovori, ali ga je Šort munuo u rebra.

– Polazi napolje ili ću te izbušiti kao kantu!

Odmah zatim pajtaši su natukli šeši-re na oči i napustili salon žurnim ko-rakom.

Miris baruta još nije nestao, a na vra-tima se ukazala krupna figura šerifa Targeta.

– Šta se ovde dešava, do sto đavola? – grmnuo je. – Ko je pucao?

– Holidej – odvratio je barmen i po-kazao rukom na Džordžijanca koji je mirno sedeo za stolom.

– A druga dvojica su vam odmaglila pred nosom, šerife – dopinio je bar-mena Arči Kuper. – oni su sve ovo i zakuvati.

Čuvar zakona se našao na mucu. Po-java legendsarnog strelca bila je toliko iznenađujuća da u trenutku nije znao šta bi sa sobom. Da bi prikrrio sviju zbunjenost, obrecnuo se na Kupera:

– Zar se životinje uvode u lokal, sta-ri?

– Bolje životinje nego ubice, šerife.

Target samo odmahnu rukom i uputi se prema kockarevom stolu.

– Mister Holidej, ne moram isticati da mi nije drago što ste ovde i...

– Znam tu priču, šerife – prekinuo ga je Dok otpuhnuvši dim. – To čitam na čelu svakog šerifa, a glasi otprilike ovako: idi, pakuj se i beži iz mog grada. Da li sam u pravu?

– U pravu ste – odvrati čuvar zakona. – Ne želimo više gužve u Ebileni. Pre dve večeri ubijeni su jedan viđeniji čovek i njegov sluga, a ubicu još nismo pronašli....

Zastao je, a onda kao da mu je pala na um spasonosna misao.

– Gde ste vi bili u to vreme, Holideje?

Džordžijanac ga je pogledao svojim ledeno plavim očima i šerifova samouverenost istopila se kao parče leda na prolećnom suncu.

– Vi me zasmekavate, čoveče! – hladno mu je odbrusio. – Hoćete da ja budem ubica kada već nemate drugog? Iskreno, ne ličite mi na čoveka koji bi tako nešto mogao stvarno da pomisli...

Target se ujeo za usnu.

– U svakom slučaju – odvratio je mnogo bažim tonom – nastojte da vas više ne vidim ovde.

– Da li je to naredba, šerife?

– Ne. Ali može da bude, ako zatreba.

– Imaću to u vidu. Doviđenja, šerife!

Vidno ljut, Ros Target je odgurnuo drvena vratanca i izašao. Ispratio ga je štektav smeh starog pustinjaka i veseo Vakerov lavež.

Kuper se osvrnuo oko sebe i noseći čašu prišao Holidejevom stolu.

– Smem li da sednem, Dok? – upitao je.

Kockar klimnu glavom. Brendi pred njim još nije bio ispijen.

– Neću vam zahvaljivati jer znam da bi to bilo glupo. Poznato mi je da ste čovek koji ne voli velike reči...

Džordžijanac podiže glavu.

– Otkuda bi ti to znao, stari?

– Znam, mister, znam. Ova seda glava se mnogo toga nagledala i dobro poznaje ljude. A ti si jedan od najboljih. Osim toga, mogu ti reći da ovde u Ebileni nešto smrdi.

– Šta to, recimo?

– Svašta. Ubijen je bankar, a ne zna se ko je ubica. Dolazi svakav ološ i prave rered, a šerif juri okolo bez ikakvog rezultata... Iskustvo mi kaže da nešto smrdi. Hm... osetio sam to čim sam ušao.

Holidej je ćutao i pušio.

– Zato sam ja miran, u divljini i na čistom vazduhu – nastavio je stari. – Ja i Vakeri. Kada vas put nanese na tu stranu, morate doći u moju brvnaru. Nije bog zna šta, ali vazduh je čist, a priroda... kao izmišljena. Rio Pekos je pun ribe, a šume su najzelenije na svetu. Kada pomenuh Pekos, zaboravio sam da kažem šerifu... Možda se traži neki čovek...

– Čovek?

– Da, možda je nestao. Našao sam leš u reci. Neko ga je ubio s leđa i svukao. Ko zna zašto? Oh, svačega ima na ovom prokletom svetu! Ali mene se to ne tiče. Lepo sam ga sahranio...

– Kako je izgledao taj mrtvac? Opišite ga, stari!

– Zar ga znate?

Na uglu Holidejevih usana pojavi se našto kao osmeh.

– Kako bi ga znao kada o njemu niste rekli ni reč?

Kuper se pljesnu rukom po kolenu.

– U pravu ste, Dok. Kakav sam ja matori jarac... Pa ovako: veoma visok, snažan, više plavokos nego smeđ. Lice obično, mada ga je voda već promenila. I još nešto; bio je beo.

– Beo? Kako to?

– Tako lepo! Kao da ga u životu nika-da nije obasjalo sunce! Mleko božije, ništa drugo!

U tom trenutku začula se galama jer je u salun ušlo nekoliko gradskih momaka.

– Uhvatiše ga! – svečano objavi prvi među njima, gurajući se da zauzme što bolje mesto za šankom.

Barmen mu priđe.

– O čemu pričaš, Rajli?

– Šerif je uhvatio bankarevog ubicu i strapao ga iza rešetaka.

– Ma nemoj! A ko je u pitanju?

– Neki stranac, bradonja. Napao je sveštenika u crkvi i pretio mu revolverom... Pravi ludak! Šerif je utvrdio da je bankar ubijen iz istog pištolja!

Holidej okrete čašu među prstima.

– Čudna mi čuda! – gundao je Arči Kuper. – Najlakše je uhvatiti stranca i optužiti ga za ubistvo! Samo, šta mu je bilo da nasrne na popa?

Odmah zatim u salun je ušao šerif i sve se utišalo. Korak iza njega išao je čovek u elegantnom odelu i sa polucilindrom na glavi.

– Eno, tamo je vaš junak – rekao je Tagart i pokazao prema Holidejevom stolu.

Novinar Valsin Arb kratko klimnu glavom.

– Hvala na pomoći šerife. Izgleda da nisam uzalud došao iz Vašingtona. Ovako nešto sam tražio – odvratio je i u nekoliko koraka se našao pored Ho-

lideja. Ne gledajući straca, galantno je podigao svoj šešir u znak pozdrava i poštovanja.

– Mister Holideje, ja sam novinar iz Vašingtona – kazao je i stavio pred Doka svoju podsetnicu. – Ako mi dozvolite da sednem i postavim vam nekoliko pitanja, uveravam vas da će to za čitaoce na Istoku biti prvorazredna...

Dok je lagano izvadio špil karata i majstorski ga promisešao. Zatim ih je lepo složio i stavio na sto. Novinar ga je pratio sa divljenjem.

– Sjajno, zaista sjajno, doktore! Voleo bih da sa vama odigram partiju pokera. To bi zaista bio pravi doživljaj! Kakav je ulog?

– Vrlo prost, mister Arb. Igramo u vaše ćutanje i moju priču. Pristajete li?

– Ne razumem...

Sada se u razgovor umešao Arči Kuper.

– Holidej hoće da kaže da, ako vi dobijete, možete da pričate sa njim o čemu hoćete. A ako izgubite, nestaćete odavde i ostaviti ga na miru.

Novinar se namršti.

– Ali vi ćete sigurno dobiti! – protestovao je.

Džordžijanac odgurnu stolicu spremajući se da ustane.

– Meni je svejedno. U svakom slučaju, moram da krenem. Zapad je otrovan neistinitim novinskim pričama koje ponekad prelaze sve granice dobrog ukusa. Zbogom, mister Arb!

– Ali, čekajte...

– Čekajte vi! – zaustavio ga je stari pustinjač.

– Opštepoznato je da Holidej baš ne voli društvo. Naročito ne vaše.

– Kako znate? Pa prvi put sam sa njim!

– Odmah sam ocenio da ste dosadni – smeju se Kuper. – Hoćete li da platite jednu flašu brendija?

– Zašto bih platio? – začudio se novinar.

– Prvo, brendi je piće koje pije Dok Holidej. Drugo, uz brendi bih se možda setio nekih stvari u vezi sa...

– Razumem! – pekide ga novinar dobro shvativši starog lisca. – Dobićete i dve flaše!

– Odlično! Jednu ću poneti na Rio Pekos...

* * *

Dok Holidej je sedeo u sobi, pušio i kroz prozor posmatrao ulicu.

Bio je suton i mrak je polako gasio dan.

Ebilena...

Koliko puta je u njoj stavljao život na kocku boreći se protiv razbojnika i ubica dok su „dični” građani sve posmatrali sa prozora, sakriveni u sigurnost svojih radnji i domova. I umesto zahvalnosti, ispraćali su ga sa olakšanjem. Holidej je bio lampa na koju su naletali leptiri – ubice. Gde god se pojavljivao izazivao je smrt. Naime, mnogi su hteli da ga nadmaše i taj način steknu slavu za kojom su čeznuli. A završavali su u prašini, nepomični i nemi, dok je legenda nastavljala dalje.

Došetao je do ogledala i uhvatio sebe kako se posmatra. Da, baš isto kao onda u Bostonu, kada je saznao straš-

nu vest da će najverovatnije umreti za koju godinu. Tada je pucao u ogledalo, ljut i očajan, duboko svestan da je preporučeni odlazak na Zapad samo odlaganje kraja. I evo, još uvek je živ, ali sa osećanjem prokletstva u duši, lutalica i otpadnik.

Iako se činilo da prosto traži smrt, metak ga jednostavno nije hteo. Opasnost je bila njegovo zanimanje, ali i njegova zla kob. Često je pozeleo da se odmori i odlazio u mesta gde je bio siguran da će naći mir i za ostale biti običan stranac u sedlu. Ali, to se retko ostvarivalo. Najčešće bi ga neko prepoznao, a onda se sve ponavljalo.

Povukao je dim svoje duge, fine cigare i napravio nekoliko kolutova.

Dobro, zaključio je, živeće tako dok to sudbina bude htela.

* * *

Čim su prvi zraci jutarnjeg sinca pozlatili krovove, u Ebilenu je ujahao stranac. Ulica je bila pusta bližio se kraj avgusta i jutro su postala prohladna.

Jahač je imao uzano mršavo lice sa ispupčenim jagodicama, bledu boju kože jake obrve i odlučnu bradu. Bio je obučen u tamne boje i nosio crne rukavice. Svaki iskusniji zapadnjak prepoznao bi u njemu pravog revolveraša. I bio bi u pravu. Zvao se Laredo Kid i dolazio je iz Novog Meksika.

Njegove usluge tražili su najbogatiji ljudi u oblasti, a često je prelazio granicu i tamo zarađivao za život.

Gradonačelnik Koneli i njegov drug i gost Bob Vinters stajali su na terasi gradonačelnikove kuće i posmatrali

revolverašev dolazak. Obojica su loše spavali i jedva dočekali da svane.

I, bili su prilično nestrpljivi.

Konjanik koga su očekivali bio je tačan kao sat.

– Siguran si da je on? – upitao je Vinters.

– Ko bi bio drugi? – rekao je gradonačelnik slegnuvši ramenima. – Doduše, video sam ga samo jednom...

– Ne sviđa mi se ovo lice...

– Ni meni. No, sada je najvažnije da ostanemo u životu. Šerif Tagert je dobar, no on ima toliko drugih obaveza. I ne mogu da se plašim nekog nepoznatog ubice, a da me ne upita zbog čega.

– Shvatam – složi se Vinters klimnuvši glavom. – Hej, zaboravio sam da te pitam... Zar nije stigao odgovor od Maligana?

Koneli odmahnu glavom.

– Još ništa. Ipak, slutim najgore...

– Misliš...?

– Da, baš to mislim mada ne želim da verujem u tako nešto. Danas ću opet da pritegnem šerifa i naložim mu da ubrza traganje za ubicom. Znam da mu se neće svideti to što sam pozvao Kida, ali šta mogu...

– Ako je Maligan mrtav... – razmišljao je Vinters naglas – ja, pokraden i Džilbert ubijen... Dovraga, onda ubica ima tri slike! Nedostaje mu još samo jedna...

– I to moja! – dopunio ga je gradonačelnik.

Dole, Laredo Kid je sjahao pred „Metropolitan” salunom. Koneli i Vinters su se povukli s balkona, zamišljeni i zabrinuti.

– Šta ćeš sa slikom? – dobaci mu Vinters tiho.

– Skloniću je – odvratio gradonačelnik jedva čujno, a zatim se stresao od neke ledene jeze koja ga je mučila celu noć.

Osetio je hladnoću iako je sunce već ugrijalo ulicu.

VIII

U suton su se teški, kišom natopljeni oblaci valjali sa istoka kao divovi uhvaćeni u koštac. Kržljava, sasušena trava podrhtavala je pod naletima vetra koji je sa sobom nosio trunje, prašinu i sitno lišće.

Sve ređi prolaznici oslanjali su se na zidove kuća i čvrsto pritiskali šešire na glavi. Uskovitlanim vazduhom sve hladniji vetar raznosio je zvuke muzike iz „Metropolitan” saluna.

Laredo Kid je sedeo sam za stolom, šešira natučenog na oči tako da mu je celo lince bilo u senci. Tanka, stisnuta usta odavala su čoveka koji malo govori i malo ima da kaže. Pod žućkastim salunskim svetiljkama bleđilo njegovog lica delovalo je nekako avetinjski. Na rukam je imao rukavice od tanke fine kože. To je značilo da je siguran u sebe i da se ne stidi posla koji obavlja.

Imao je čizme sa srebrnim mamuzama koje su svetlucale kao zvezde jer je noge podigao na sto, udobno se zalivši u jednu od fotelja. Svako ko je ušao na brzinu bi ga odmerio, tražio da sedne na najudaljenije mesto ili se jednostavno izgubi u kiši, što dalje od ove zmije u ljudskom obliku.

Ros Target je saznao za strančev dolazak i odmah došao u „Metropolitan”

da se uveri. Naravno, Kid je to i očekivao.

– Mister, ja sam ovdašnji šerif – obratio mu se prilazeći.

U salunu je zavladała mrtva tišina.

Laredo nije ni trepnuo. Znao je šta sledi pošto je tako nešto prošao desetinu puta. Sve je počelo da mu postaje dosadno.

– Hteo bih da znam koliko ostajete u gradu? – upitao je Kida koji mu je u znak pozdrava učtivo klimnuo.

Laredo je ćutao.

Našavši se u neprilici, šerif ustuknu korak nazad. Ovi poslednji dani baš su mu zagorčali život. Prvo ubistvo bankara, zatim onaj ludak u zatvoru, dolazak Holideja i konačno... Još jedan „čovek od pištolja"! Došao je u Ebilenu i njemu je ostalo samo da se pojede od muke.

– Nešto sam vas pitao, stranče? – dobacio je nervozno.

– Čuo sam – odazvao se Kid piskutavim glasom..

– Pa?

Laredo nije želeo prepirku sa predstavnikom zakona, bar ne u početku. Njemu je bio potreban novac i zato je došao kada je bio pozvan.

– Šrife – rekao je polako – nisam pravio nered, nisam ubio nikoga, niti sam bilo koga mrko pogledao... Šta hoćete od mene?

– Hoću da tako i oстане, mister. Nego, smem li znati zašto ste došli?

– Poslom.

– Kakvim poslom?

– Privatnim.

– A gde ćete „raditi”? – dobacio je po druglјivo.

– Čuo sam da ovde ima neotkrivenih ubica – prpmrlјao je. – Jedan čovek me je pozvao da ga štitim sve dok vi ne pronađete počinioca. Naravno, ako u međuvremenu ne odete u penziju.

Tagert je pocrveneo. I taman kada je poželeo da se maši oružja, preteko ga je poznati glas – Ja sam ga pozvao, Ros!

Hitro se okrenuo i našao se licem u lice sa gradonačelnikom.

– Vi?

– Da, ja. Šta je u tome čudno?

– Ali...

– Ne brini, prijatelju – umirivao ga je Koneli. – Ti ne možeš da stigneš da sve strane, a ja sam jedan od uglednijih građana. Hm... možda se ubica neće zaustaviti samo na bankaru? Šta misliš o tome?

– Ali – još uvek se ljutio Target – ovo je običan...

– U redu, prepusti tu stvar meni – Laredo Kid biće nekoliko dana moj gost i tako da ne brineš. Ja garantujem za njega. U redu?

– Kako vi kažete, Koneli – složio se Target tiho, dotakao rukom obod šešira i izašao u kišnu noć.

Koneli je seo preko puta revolveraša uporno gledajući u njegove čizme na stolu. Laredo Kid je uzdahnuo i nevolјno skinuo noge dole.

– Pređimo na stvar – počeo je gradonačelnik. – Znam tvoju cenu i oko toga se nećemo pogađati. Imaš zadatak da me čuvaš, ali da za to vreme nikog ne izazivaš.

– U redu. A dokle?

– Dokle te budem plaćao.

Laredo se nagnu prema njemu.

– Ko to želi da vas ubije? – upitao je.

Gradonačelnik se zagonetno osmehnu.

– To nije tvoja stvar, momče. Popij piće i dođi do mene. Počinješ večeras.

– Pas čuvar, ha? – nasmejao se Kid ispijajući viski. – To još nisam radio, mister. Ali ne brinite; koža će vam ostati čitava.

– Videćemo! – odvratio je gradonačelnik ustajući. Zatim je podigao kragu i izašao.

Počelo je da grmi.

* * *

Ni sam ne znajući zašto, Vinsent Koneli je ovu noć uporedio sa onom u kojoj je ubijen bankar Semjuel Džilbert.

Opet je bilo strahovito nevreme, a nebo kao da se otvorilo kako bi pustilo karavane gromova i munja koji su galopirali prema Ebileni. Kiša je pljuštala i on je jedva stigao do kuće. Obuzela ga je neka čudna strepnja...

– Do đavola! – progundao je. – Počinjem da starim! Plašim se gromova... – dodao je i odmah potražio kolt od koga se nikada nije odvajao. Dodir hladnog metala ga je donekle umirio.

Spoljna vrata bila su odškrinuta. Pomislio je da je Vinters došao ranije i legao ne čekajući ga. Mada to baš i nije ličilo na njega. Naime, već nekoliko puta je naglasio da nikada ne ide na počinak pre deset.

Koneli je izvadio kolt i polako stupio na trem.

I druga vrata bila su otvorena.

Neko je bio u kući!

Ušao je i za trenutak zastao. Ništa se nije čuo i on nastavi dalje. Obliven hladnim znojem, prelazio je stepenik

po stepenik idući prema gornjim odajama. Odmah mu je palo na um da je ubica došao po sliku...

Pa da! Njegova soba i slika sa venčanja... Kakva je budala bio!

Ali, zar je ubica znao gde je slika?

On je možda tražio po okolini.. Ali, to ne znači da ju je i našao. Prešao je nekoliko koraka i ponovo zastao pošto mu se učinilo da u sobi vidi tračak svetlosti.

Priljubljen uz stepenišnu ogradu, naprezao je oči kako bi bolje video. Munje su nekoliko puta zaparale nebo i cela kuća se ukazala jasno kao na dlanu. Nije primetio ništa sumnjivo i malo se opustio.

Onda je kuća ponovo utonula u mrak.

Prešao je još dva stepenika a i sa uzdahom olakšanja osetio da je ispod nogu ravno.

A onda je ponovo primetio svetlo. Dakle, nije se prevario. Neko se nalazio u njegovoj sobi.

I to iza poluotvorenih vrata!

Zar se ubica tako komotno osećao?

Obuzeo ga je bes pa je koraknuo čvršće i odlučnije. Gurnuo je vrata nogom i tada ga je ugledao!

U stvari, senka nekog krupnog čoveka bila je nagnuta nad noćnim stočićem i zaklanjala plamičak sveće.

Bacio je pogled prema zidu na kome se nalazila slika sa venčanja.

Slike nije bilo na mestu!

Zakoračio je u sobu i povikao:

– Ne mrdaj! Podigni ruke gore i okreni se!

Čovek je nekoliko sekundi ostao potpuno nepomičan, a zatim se polako ispravio.

Koneli je trepnuo nekoliko puta ne verujući svojim očima. Taj šešir...

Munje su ponovo bljesnule i okupale sobu svojom plavičastosrebrnkastom svetlošću. Pri njihovom blesku Koneli je prepoznao svrštenika Klarka i istog trena zaboravio da pred njim stoji čovek kome je malopre naredio da podigne ruke.

– Do đavola, oče... Otkud....

Onda mu je puklo pred očima i sve proletelo u jednom jedinom trenutku; odlična maska za ubicu, greška što nije pucao odmah, sveštenikove ruke koje se nisu videle...

Plamen sveće se povio pri grmljavini kolta...

Vinsent Koneli se uhvatio za stomak i ispustio oružje. Pao je izrešetan, sa psovkom na usnama.

Troj Klark ga je prekoračio i žurno izašao u noć.

* * *

– Oprostite! – promrmljao je Bob Vinters, sudarivši se sa nekim čovekom dok je žurio prema Konelijevoj kući.

– Budi blagosloven! – odgovorio je ovaj ne zaustavljajući se.

Trgovac je zastao i osvrnuo se. Šta radi pop na ulici, noću i po ovakvom nevremenu? Hm... ili je neko umro ili se porađa... Trećeg nema.

Stigavši do ulaza trgovac zastade. Čudno što su vrata otvorena, a sve je u mraku. Šta da radi? Nema mu druge nego da uđe i vodi šta se dešava...

Onako prozebao i moka oprezno je ušao unutra.

– Pasje vreme.. – procedio je ljutito, a zatim se okrenuo na desnu stranu i

napipao svećnjak. Brzo je pripalio sveću i svetlost se razlila po prostoriji. I sam se odmah osetio nekako toplije.

Bacio je pogled na sprat i video da su vrata sobe otvorena.

To mu se nije dopalo, a osećaj nelagodnosti koji ga je obuzeo bio je znak da nešto nije u redu. Izvukao je „deringer” ispod kaputa i pošao uz stepenice sa svećnjakom ispred sebe, napregnut, sav u iščekivanju.

Čim je stao na prag sobe i ugledao nepomično prijateljevo telo, bilo mu je jasno da je zakasnio; život je istekao iz Vinsenta Konelija samo nekoliko minuta pre njegovog dolaska. Bio je još topao..

Video je prevrnutu sliku na noćnom stočiću i glasno uzdahnuo. Sve mu je bilo jasno, nije morao ništa da proverava. Nestao je poslednji deo zajedničkog plana kao i njegov dugogodišnji prijatelj. Bob Vinters, oficir trupa Konfederacije, a kasnije trgovac u Rosvelu, iznenada je osetio strah...

Šta da radi? Da beži ili pak pozove šerifa?

Tada mu je palo na pamet da se neda-leko od Konelijeve kuće maločas gotovo sudario sa sveštenikom. Šta ako je on....

Odmahnuo je rukom. A onda ponovo pomislio na njega. Uostalom, ko je taj sveštenik? Hm.. svako može da se sakrije iza mantije mada bi građani Ebilene morali da ga znaju. Prokletstvo, pa on je taj kod koga su svi delovi plana! Baš taj sveštenik! A to je znao jedino on. Bob Vinters. Sada je jedini svedok...

– Kod njega su! – uskliknuo je prigušeno. – Kod popa...

Onda je začuo šum na vratima i ukočio se.

– Šteta što si pogodio, stari! – dopro je do njega dubok glas. Okrenuo se kao preplašen zec i za trenutak video obrise krupnog čovceka u sveštениčkom šeširu i kišnoj kabanici. Umesto munje, sevnuli su plamičci iz kolta i kao otrovni insekti, meci su se zārili u telo Boba Vintersa.

– Prok... leti...

Ipak, opalio je jedan metak dok je padao, ali se on zabio u pod.

Maligan, Džilbert, Koneli... sada i Bob Vinters.

Troj Klark je završio svoj posao, bolje reći, zakopao je svedoke. Tajna je pripadala samo njemu. Morao je da se dočepa još samo jedne slike, one koja je predstavljala poslednji deo plana.

Zadovoljno je klimnuo glavom i osmehnuo se. To neće biti težak posao. Znao je gde treba da traži.

Dok Holidej je izašao iz svoje sobe u devet sati i osamnaest minuta. Tačno toliko bilo je na njegovom džepnom satu. Čim je ušao u salun odmah je uočio revolveraša u uglu, ali se pravio da ga ne primećuje.

Izabrao je mesto iza stuba, blizu kuhinjskih vrata i poredao karte na sto.

Već nekoliko puta se pitao zašto još nije otišao iz Ebilene? Šta ga je zadržavalo u ovom zabačenom gradu? Dobro, noćas je to bila kiša, ali sinoć... Možda je to bila priča starog pustinjaka Arčija Kupera i njegove ocene o stanju u gradu koje su se potpuno poklapale sa razmišljanjima samog Holideja.

Naime, i on sam osetio je da se nešto sprema. Nešto dolazi u Ebileni, nešto što je jače od kiša i gromova.

A sada je tu i ovaj revolveraš koji osmatra ispod spuštenog oboda. Prepoznao je Laredo Kida znajući da ni njegov dolazak nije ostao nezapažen. Iskusno Holidejevo oko odmah je ocenilo da Kid nije bio u prolazu. Ako je to tačno, onda je došao na nečiji poziv. A tamo gde je dolazio Lardo Kid uvek su stradali nedužni.

U devet i dvadeset četiri Laredo je ustao i minut kasnije već je sedeo preko puta njega.

– Halo, Dok, imate partnera – oslovio ga je svojim piskutavim glasom, ali glasno da ga svi čuju. – Podelite!

Kockar je ćutao. Njegovi fini, nežni prsti, prsti najboljeg strelca zapada vešto su promešali karte pred Laredo Kidom koji ga je posmatrao ne trepćući.

Najzad je podelio.

U salunu je vladala tišina.

Niko im nije prilazio.

Bila je to igra koju je Kid morao da izgubi. On je s tim i računao.

A računao je i Holidej.

Revolveraš nije tek tako seo za njegov sto i bezobrazno zatražio karte.

U devet i pedeset sedam Laredo Kid nije imao ni centa u džepu. Bila je to poslednja partija.

Džordžijanac je mirno čekao revolverašev potez. Nije znao kakav, ali mu je bilo jasno da će doći. Igrao je mirno, a izraz lica bio mu je poput maske. Dobi-
jao je bez trunke zadovoljstva.

Laredo Kid je tobože rezignirano bacio svoje karte na sto, a onda se izveštačeno nasmejavao i proteglio,

pružajući ruke gore – dole, pa zatim gore... Onda je ustao, koraknuo i ukopao se pored stola.

– Pogledajte! – povikao je glumeću uzbuđenje. – Tri keca! On je imao tri keca više! Vidite li?

Dakle, to je, zaključio je kockar. Veoma naivno za jednog revolveraša. Bio je razočaran Laredovom smešnom predstavom.

– Varao je! – vikao je mršavi revolveraš i dalje. – Ispali su mu kečevi! Pogledajte!

Ljudi su gledali, saginjali glave. Zaista, dole su ležali razbacani kečevi koje je Kid malopre hitnuo, dok se protezao. Pošto nije mogao da bara u samoj igri, rešio je da to učini posle.

– Vрати mi novac, Holideje! – zapretio je Kid odmaknuvši se i izvlačeći kolt.

Ljudi oko njih počeli su da ustaju sa svojih mesta.

Džordžijanac slegnu ramenima.

– Koliko? – upitao je mirno.

– Sve!

– U redu, kad baš hoćeš! – konstatovao je hladno. Prikupio je dolare u jedan sveženj, a onda ih bacio prema revolverašu.

Zbunjen rojem zelenih novčanica oko sebe, Kid je na trenutak zaboravio na opreznost.

Kada je shvatio šta je uradio, već je bilo kasno.

Iz kockareve futrole iskočio je kolt sa niklovanom cevi; zatim je sevnuo plamičak, a prasak koji je sledio „poklopila” je grmljavina. Naravno, Dok je bio savršeno precizan tako da je kolt iz Kidovih ruku bukvalno odleteo i tresnuo čak o klavir.

Pozelenevši od jeda, Laredo se mašio drugog revolvera.

– Ne bih ti to preporučio – opomenuo ga je metalnim glasom.

Kid je brzo povratio hladnokrvnost.

– U redu, nadmašio si me – rekao je. – Ovaj put...

– I sledeći – dobacio je Džordžijanac.

U deset sati i osam minuta u salun je uleteo šerif Ros Target, bleđ, moker i vidno uzbuđen. Zastao je za trenutak jer je bio zadihan i jedva čekao da odahne. U tišini koja je zavládala saopštio je svima nekako bezbojnim, šupljim glasom:

– Gradonačelnik je ubijen!

Tišina je potrajala još samo nekoliko sekundi, a onda su ljudi uzbuđeno zagrali. U trenu su zaboravili na pret hodnu pucnjavu, okupili se oko šerifa i obasuli ga pitanjima.

– Ne znam, ljudi! – dreknuo je Tagert u jednom trenutku. – Zaista ne znam! Otišao sam do Konelija da porazgovaramo o tome zašto je pozvao Kida i zatekao sam ih mrtve...

– Njih? Koga to „njih”?

– Pa onog njegovog prijatelja iz Rosvela i njega. Obojica su mrtvi... – dodao je šerif tiho i umorno se spustio na prvu stolicu. Ovako zabrinut i ispijen izgledao je deset godina stariji.

Dok Holidej je vratio karte u džep i prišao šanku. Barmena nigde... Onda je lupnuo jednu čašu o drugi i taj zvuk kao da je osvestio sve prisutne. Ljudi se prenuše i sve glave se okretoše prema njemu.

– Još jedan brendi – kazao je mirno.

Tada se i Target podigao sa stolice.

– Holideje! – skoro je povikao. – Gde ste vi bili večeras?

– Šerife, šerife – dobaci mu Dok prijateljski. – Već jednom sam vam rekao da ne tražite ubicu tamo gde vam je najlakše.

– Zar ćete me vi učiti?

– Džordžijanac pripali cigaru i okrete se prema čuvaru zakona.

– Zašto da ne? Tamo, u Novom Meksiku, poznavao sam jednog čoveka koji je imao naviku da se presvlači...

Šerif ga zbunjeno odmeri.

– Jednom sam presreo nekog sudiju odnosno, čoveka koji se preobukao u njegovo odelo i, umesto da kazni ubicu, spasao ga vešala! Zatim su obojica nestali.

– Zašto vi to meni pričate? – upitao je šerif.

– Stari Kuper mi je ispričao da je u Pekosu našao leš samo u donjem vešu. Čovek je bio beo, odmah se videlo da kožu nikada nije izlagao suncu...

– Kakve su to bajke, Holideje? Ja tražim ubicu!

– A ja vam nalazim trag, šerife! Čovek bele kože na Zapadu jedino može da bude sveštenik. Dakle, neko je presreo sveštenika, uzeo njegovo odelo i identitet i otišao u neki grad...

Ros Target nije verovao svojim ušima...

Prokletstvo!

Dok se mirno okrenuo da popije svoje piće, a šerif je pozvao dvojicu građana da ga prate i kao furija izleteo napolje.

Na drugom kraju šanka Laredo Kid je posmatrao Džordžijanca ne želeći da odustane. Jednom nije uspeo, ali ko kaže da sada neće, makar i s leđa?

Za to vreme Holidej je ispio piće i krenuo uz stepenice.

Dole, u salunu, vladala je mukla, neprirodna tišina.

Džordžijanac je dobro poznavao tu tišinu, onaj otrenutak odluke, kada su sa njim hteli da se obračunaju razni desperadosi, plaćene ubice ili pak revolveraši željni slave.

– Holideje!

Prepoznao je Kidov glas i okrenuo se pre nego što je ovaj izgovorio poslednje slovo njegovog imena. U ruci mu je bljesnuo kolt i svaki posmatrač bi pomislio da ga je svo vreme držao spremnog.

Kidov metak proleteo mu je pored glave i to je bilo sve što je uobraženi revolveraš uspeo da učini. Dva zrna iz Holidejevog oružja koja su zvučala kao jedan izbila su mu iz ruku oba kolta i razmrskala levi zglob.

Glasno je kriknuo i ljutito opsovao. Onda je pogledao u svoje šake kao da ne može da se shvati da mu se tako nešto zaista dogodilo.

Naravno, Holidej je mogao nastaviti da puca i tako ga zauvek učutka. Ali, on to nije učinio; vratio je oružje u frotrolu i mirno nastavio prema sobi.

Bilo je deset i trideset pet i drugi poraz Laredo Kida te večeri.

U deset i četrdeset šerif Ros Target je uleteo u salun noseći preko ruke nečije stvari. Oni najbliži prepoznali su sveštenečki šešir i crni kaput kao i krst sa lancem.

Čuvar zakona je podigao odelo dovoljno visoko da ga svi vide i povikao:

– Nema ga! Vidite, samo je ovo ostalo od popa!

Ljudi su zagrajali.

– Odmaglio je, izgleda – nastavio je Target. – Ovo sam našao u crkvi, u jednom uglu! Zamislite samo, taj prokletnik je ubio četvoricu ljudi! I nije mogao daleko da pobegne! Dakle, ko će sa mnom? – upitao je i odmah se pokajao što je tako nešto rekao.

Ljudi su ćutke pogledali u prozor, oslušnuli grmljavinu i vratili se svojim čašama.

Ros Target je tako nešto doživio već nekoliko puta. U teškim, najtežim situacijam, onima u kojima je postojala opasnost za mirni život građana, čuvari zakona su ostajali sami. Sami sa svojom limenom zvezdom.

Tako je bilo i ovog puta.

Laredo Kid se otvoreno cerio uživajući u šerifovoj nevolji. Sada je čekao da se nevrete potpuno smiri i da ode. Ali ne daleko, samo do izlaza iz grada. Tu bi čekao...

Čuvar zakona ponovo odmeri svoje sugrađane. Opet je izgledao bar deset godina stariji. U jednom trenutku ruka mu je pošla prema reveru kaputa na kome se svetlucala metalna zvezda. Hteo je da je skine i baci na pod, tu, pred svima.

A onda se predomislio. Ne još, zaključio je. Ne sada.

Nije ništa rekao; samo je popravio opasač, dostojanstveno se isprasio i energičnim korakom izašao napolje.

Niko mu se nije pridružio.

Čekao je samo nekoliko trenutaka udahnuvši svež vazduh punim plućima. Napravio je tek nekoliko koraka, a onda je, kao duh iz senke, ispred njega izronio čovek u crnom.

Ustuknuo je spazivši ga, a već sledećeg trenutka primetio je kao sneg belu

košulju koja se zabelasala u tami. Žar cigarete osvetljavao je oštre crte lica i odlučnu bradu Džordžijanaca, Doka Holideja.

– Ako nemate ništa protiv, pošao bih sa vama, šerife.

– Vi? Zašto biste vi pošli? – upita Target iznenađeno.

– Ne bih da objašnjavam – rekao je kockar. – Recimo da bi mi jedna noćna šetnja baš bi prijala.

Ros Target nije mogao da shvati; odbačeni, progonjeni kockar nudio je svoju pomoć dok su „uvaženi” građani Ebilene ostali da sede za stolovima „Metropolitan” saluna i čekaju da vide hoće li uhvatiti ubicu ili će se, možda, njegov konj vratiti sam, bez jahača.

Osvrnuo se oko sebe. Nigde nikoga ko bi sutra mogao da kaže kako je prihvatio pomoć jednog kockara i revolveraša.

– Dobro, ako baš želite. Ali, imajte u vidu da vas nisam pozvao.

– U redu, šerife – odvrati Džordžijanac sa osmehom.

Nešto kasnije njih dvojica su već bili van grada. Kiša je prestala, a mesec je, kao neki srebrni dolar, odgurao oblake i obasjao ceo kraj.

Gonjoci nisu imali uspeha. Ubrzo su se vratili jer nisu naišli na bilo kakav trag.

– Prokletstvo! – gundao je šerif. – Kiša je, izgleda, sve sprala! Ili sam ja slep pa ne vidim ništa...

– Ni jedno ni drugo, šerife – prokomentarisao je Dok klataći se na svom vernom Migu. – Slutim da ubica nije otišao daleko...

– Šta hoćete time da kažete, dođavola?

Dok pokaza rukom ispred sebe.

– Kažem vam, on je još u gradu. I kladim se da nekog čeka. Hm... vaš ubica je tu negde, budite uvereni...

– Da, tu negde... – jetko je ponovio šerif. – Ko zna, možda je do sada pustio bradu – dodao je, a onda iznenada zategao uzde.

– Rekoh bradu? Pa ja već imam jednog ubicu u zatvoru! Pogrešio sam, to je tačno. Idem odmah da ga pustim!

IX

Šerifov pomoćnik Luk Bejli ležao je ispod prevrnute stolice u kancelariji koja je mirisala na barut. Na stolu se nalazilo još toplo lonče do vrha napunjeno kafom...

Ros Target se u očajanju uhvatio za glavu. Onda je izvukao revolver i nadneo se nad telo svog pomoćnika.

– Bejli, druže! Hej, Bejli! Probudi se, molim te!

Luk Bejli je stenjući otvorio jedno oko.

– Ovde leži još neko, šerife – dobacio je Dok pokazujući na zgrčeno telo pored zida.

Obojica priđoše i osmotriše; bilo je to telo Pita Barimura, nesrećnog džeparoša iz Nebraske.

Holidej je zaključio da se unutra vodila borba: prevrnuta klupica, posuda za vodu i ćebad bačena na suprotan kraj, sve je svedočilo da se Barimur nije tako lako predao. No, sreća ovoga puta nije bila na njegovoj strani.

Dok ga je lagano okrenuo leđa i pažljivo ga pregledao. Staklasti i ukočen Barimurov pogled govorio je više od svih reči... Ipak, mahinulno je pose-

gnuo za rukom da mu opipa puls i – osetio da čovek nešto grčevito drži u šaci. Neki papir? Dok je pokušao da ga uzme, ali ukočeni prsti su ga čvrsto stezali. Strpljivo i polako, ipak je izvadio smotuljak i pažljivo ga razvio. Pred njim se ukazala fotografija četvorice oficira južnjačke armije. Okrenuo je sliku i ugledao zagonetan crtež. Mapa? U čemu je tajna? Otkud ova slika kod Barimura? Da li je ona bila uzrok njegove smrti?

Dok stavi sliku u džep i onda se vrati šerifu i njegovom pomoćniku.

Bejli je već sedeo za stolom i srkao ohlađenu kafu.

Target pogleda u Holideja.

– Mrtav je – odgovorio je Džordžijanac na šerifovo nemo pitanje. – Šta se ovde desilo? – obratio se Bejlju.

Pomoćnik šerifa promrmlja nešto u bradu i još jednom pipnu povređeno teme.

– Ah, šta sam znao? Došao je kod mene i rekao da hoće da vidi zatvorenika, popriča sa njim i možda ga ispovedi... Pustio sam ga tamo i samo što sam se vratio i seo za sto, čuo sam neku gužvu. Požurio sam do ćelije uplašivši se da ga bradonja nije smakao. No, čim sam ušao u hodnik nešto me je mlatnulo po glavi. Sećam se samo da sam posrnuo, a zatim me je klepio još jednom.

– Tada si sigurno izgubio svest – dobaci šerif.

– Verovatno, a onda me je prokletnik dovukao ovamo.

Neko vreme sva trojica su ćutala, a onda Holidej izvadi sliku iz džepa.

– Ovo sam našao kod zatvorenika – kazao je. – Mislim da je ubica baš to tražio...

Šerif nabra obrve.

– Gde ste to našli?

– U njegovoj ruci.

– A ja mu nisam verovao ni reč kada mi je pominjao sliku i put u Rosvel! Naseo sam na Klarkov trik! Ah, baš sam budala!

– O čemu je pričao? – zainteresovao se Holidej.

– O tome kako ga je sveštenik poslao u Rosvel da ukrade novčanik i sliku nekom trgovcu. Kada je tražio više da mu plati, pop je pokušao da ga ubije, a ne obratno. Kako sam mogao sve da previdim?

– Nemojte sebi prebacivati, šerife – pokuša da ga umiri Holidej. – Po meni, ubica neće otići iz Ebilene.

– Zašto?

Holidej pogleda sliku.

– Zbog ovoga! Njemu je ona očigledno potrebna zbog nekog plana na poleđini. Možda ima još neki deo pa sada treba sve da sastavi.

– Zaista, toga se uopšte nisam setio.

– Prema tome, slika ostaje kod mene, šerife – zaključio je Džordžijanac. – Za nju sada znamo samo nas trojica. A već sutra treba da sazna ceo grad...

– Kako? Ništa vas ne razumem...

– Za sliku će, pored ostalih, saznati i ubica. Ona je vredna samo za njega i garantujem da će pokušati da je uzme.

– Ali to... to mi liči na mamac! – uzviknuo je Bejli. – Vi ste tako u opasnosti!

– To je tačno. No, mislim da nemamo drugog izbora.

– Ne dozvoljavam vam da radite moj posao! – ljutnu se šerif. – Ne želim još više leševa u gradu!

– Biće ih još više ako ne uhvatite ubicu – mirno odvrati Dok. – A najlakše ćete ga uhvatiti ako vrebate iz prikrajka.

U Targetovim očima bljesnu iskra zahvalnosti. I pre nego što je bilo šta rekao, njegov pomoćnik dobaci:

– On je u pravu, šerife. Ako ubica dođe bolje je da budemo u blizini i pomognemo.

Šerifu nije preostalo ništa drugo već da se složi.

Bez sveštenečkog šešira i mantije, Bert Kinkejd je izgledao sasvim drugačije. Osećao se mnogo komotnije u svom starom odelu, bez tereta tuđeg imena i tuđih čizama. Bert Kinkejd, lažni Troj Klark, sedeo je na svojoj sivoj kobili i posmatrao kako se nad gradom u dolini rađa novi dan.

Bezosećajni ubica koji je za sobom ostavljao leševe, napustio je očevu farmu još pre šesnaest godina. Nije voleo miran život farmera pa je jednostavno osedlao konja i otišao zauvek.

Prvo ubistvo uzeo je na dušu u Santa Feu, kartajući se. Morao je da beži i zametne trag. U nekom vozu se sprijateljio se sa čovekom po imenu Karter, odmah osetivši da je njegovog soja. Bez mnogo priče su se dogovorili da opljačkaju putnike u vagonu i to su bez oklevanja učinili. Na nesreću, na-trapali su na dvojicu naoružanih oficira koji su uspeali da uhvate Kartera, dok je on pobegao. No, pošlo mu je za

rukom da oslobodi pajtaša i krene sa njim u nove poduhvate. Pri jednom napadu na banku Karter je opet bio loše sreće: uhvatili su ga i zatvorili a on je opet pobjegao.

Ni ovoga puta Kinkejd nije ostavio svoga partnera. Naime, saznao je kada u grad stiže sudija koji će mu suditi, sačekao ga u zasedi i hladnokrvno ubio. Zatim je obukao njegovo odelo, otišao na sud i, na opšte zaprepašćenje svih prisutnih, doneo oslobađajuću presudu. Dok su se ljudi snašli i shvatili u čemu je stvar, njih dvojica su već jahali prema Rio Pekosu.

U Labosu se društvo povećalo pošto je Karter tu naišao na svoje stare drugove iz zatvora: Meka Mekintoša i Monta Šortija. Tako je stvorena banditska četvorka koja je, predvođena Kinkejdom, harala između Rio Pekosa i Ljana Estakada. Onda su se prebacili u Takson gde je i počela priča o četiri slike i južnjačkom zlatu. Naime, tu je u pijanstvu Džo Maligan otkrio Kinkejdu svoju tajnu da bi ga odmah posle toga ovaj nemilosrdno ubio.

Stvari su se dalje odvijale munjevitom brzinom: društvo je skovalo plan kako da se dočepa blaga i Kinkejd je pošao da obavi glavni deo. Sve je dogovoreno, a za mesto na kome će se sastajati u određene dane određeno je brdo u blizini Ebilene.

Kinkejd se trže iz razmišljanja: tri oblačića prašine nagoveštavala su dolazak ostale trojice pajtaša. Nije prošlo mnogo, a Karter, Mekintoš i Šorti bili su pored njega.

– Nedostaje mi jedna slika – rekao je Kinkejd. – Onaj lupež ju je negde sa-

krio. Nisam uspeo da je nađem jer je neko naišao.

– Šta ćemo sada? – dobacio je Karter.

Kinkejd uzdahnu.

– Mislim da su tamo dole proključivali ko sam. U grad više ne mogu jer je previše rizično. Zato ćete otići vi i pronjuškati oko šerifove kancelarije. On ju je sigurno našao...

– Zar nisu dovoljne i tri? – upita Mekintoš nestrpljivo.

Kinkejd ga besno odmeri.

– Rekao sam da su potrebne sve četiri! – grubo je odbrusio.

Šorti se promeškoli u sedlu.

– Pretpostavimo da je tako. A šta ako mi odemo u grad, a ti nestaneš?

Osetivši ispitivačke poglede na sebi, Kinkejd podiže glavu i sa sigurnošću odvraća:

– Kažem da ću biti ovde i tačka!

– Daj bože... – promrmljao je Mekintoš pljunuvši u prašinu. – Ništa mi se ovo ne sviđa, Karteru!

– Jezik za zube! – izdra se Karter na njega. – Siguran sam da nas Kinkejd neće prevariti – dodao je poteravši konja.

Mekintoš i Šorti krenuše za njim.

Neko vreme su jahali ćuteći, a onda snažni Mekintoš dobaci

– A možda je i onaj kockar u gradu?

– Koji kockar? – dobaci Karter zategnuvši uzde.

– Pa Holidej! – odbrusi ovaj. – Ko drugi?

– I šta s njim?

– Ovaj...imali smo manji sukob kada smo poslednji put svraćali...

– I to mi tek sada govorite? Dok Holidej u Ebileni!? A vi mirne duše idete

pred njegove koltove kao da idete u najobičniju šetnju?

– Do vraga, zaslužio je lekciju. Sada smo trojica i biće nam lakše.

– Budalo!– izdra se Karter na svoga pajtaša. – Da li je Kinkejd znao da je Holidej u gradu?

– Nemam pojma.. – odvrati Šorti sležući ramenima.

– Možda nas je namerno poslao na njega.. – dobacio je Mekintoš koga je Kinkejd strahovito nervirao pošto se prema njima ponašao kao da su obični praznoglavci.– I zašto nije pošao sa nama u grad? Da se nije uplašio?

Karter odmahnu rukom.

– Bert da se uplaši? Šta ti pada na pamet? Samo želi da izbegne gužvu kako bi se sa što manje buke krenulo u potragu.– Nego, dosta oklevanja! Požurite, momci!

* * *

Luk Bejli je toga jutra bio prvi na udaru trojice lupeža. Naime, dok se po šerifovom nalogu raspitivao o strancu i opisivao lažnog sveštenika, svratio je na trenutak do Mod Saliven koja je držala malu prodavnicu šešira tačno između Džilbertove banke i Šrajverove kovačnice.

Čim ga je spazila, Mod se ljupko osmehnula.

Ugledavši simpatične rupice na njenim obrazima, pomoćnik šerifa pocrvene kao dečak.

– Hej, Luk, čula sam da si imao nezgodu sa sveštenikom? – dobaci devojka prilazeći.

On skinu šešir i počeo da ga gužva među prstima.

– Pa..

Vragolasto ga je pogledala pravo u oči.

I taman kada je hteo da joj odgovori, odnosno obavesti je o mestu današnjeg sastanka, ušla je jedna postarija dama i Mod se udaljila. Neko vreme ju je strpljivo čekao, a onda shvatio da mlada dama uopšte ne žuri. Ljutitim pokretom stavio je šešir na glavu i bez reči izišao napolje.

Tresnuo je vratima i mršteći se kora knuo sa trema na ulicu.

Tada su ga šćepali.

Osetio je bol u glavi i već sledećeg trenutka se našao pred snagatorovim nogama.

– Gde je slika? – povikao je grubijan Mekintoš.

Bejli još nije shvatio o čemu se radi.

– Slika? – ponovio je zbunjeno.

– Da, šta se praviš lud? Slika koju ste našli kod onog džeparoša! Reci gde je?

– Nije kod mene...

– Nego? – umeša se Karter.

– Kod Holideja... On je uzeo!

– Šta? – izbezumio se Mekintoš.– Kakvog Holideja? Šta će toj kockaraskoj protuvi slika?

– Da ne lažeš? – dobaci Karter i prisloni mu cev kolta na stomak.

– Ne lažem, stvarno. On ju je našao kada je kontrolisao da li je onaj zatvorenik još u životu.

Sva trojica se nemo pogledaše.

– Šta ćemo sa njim? – upitao je Mekintoš.

– Poljubi ga i pošalji mamici – iscerio se Šorti.

– Neka ga, vidiš da je još uvek u ne-svesti – dobaci Karter. – Dodite, znam šta treba da radimo!

* * *

Držeći se za glavu, Luk Bejli posrćuću krenu prema šerifovoj kancelariji.

Na uglu zamalo da se ne sudari sa Mod Saliven.

– Luk... Šta je sa tobom? Čekaj...

Ali, pomoćnik šerifa nije imao vremena za razgovor. Devojka je sevajući očima gledala za njim i ljutito zalupila vrata za sobom.

Bejli se osvrtao, tražeći pogledom trojicu siledžija.

Međutim, njih više nije bilo na ulici.

Šerif mora biti obavešten o dolasku nepoznatih lupeža i biti spreman. Prisetio se Targetovih reči. Da ga ne iznenade kao njega, Bejlja, kome se u mislima vrzmala Mod, a ne posao za koji je plaćen.

Bejli je potrčao. Šerifova kancelarija mu je izgledala miljama daleko. U glavi mu je zujalo kao da hiljade pčela obleću krug oko njega.

Otvorio je vrata i – odahnuo.

Ros Target je taman raspremao sto sa nekim spisima pred sobom. Podigao je pogled i začuđeno propratio Bejljev nagli upad u prostoriju.

– Došli su, šerife, – zadihano je saopštio.

Target se namrštio. Njegov pomoćnik nikada nije pio, ali je sada ličio na na-ispavanu pijanduru.

– Ko je došao, Luk? – upitao je.

– Oni.... trojica... – Bejli pokaza palcem iza sebe.

– Ne vidim nikoga – odvratio je Target gledajući preko ramena. – Šta pričaš?

On stisnu pesnice.

– Iznenada su me napala tri lupeža. Jedan mi je izvukao kolt, a druga dvojica su držala oružje upereno u mene. Baš sam prolazio...

–... pored Mod?

–... pored Mod. Otkud znate?

– Pa, ti samo na tom mestu gubiš glavu, to je svima jasno. Nastavi!

– Zatim su me pitali gde je slika...

– Slika? – poskočio je šerif. – I kažeš da ih ima trojica? Da li je pop bio među njima?

Bejli odmahnu glavom.

– Nije. A i ove sam video prvi put u životu.

– I šta si rekao, gde je slika?

– Kod Holideja! Jedva su mi poverovali. Jedan mi je zabio cev u stomak i pitao me da li lažem...

Target je ćutao, sav napregnut. Nije mu bilo jasno otkud trojica lupeža, među kojima nije bio pop, znaju za sliku? A možda je odgovor ležao u kockarevoj pretpostavci da je Troj Klark nekoga čekao u gradu. Njih? Tačno, baš njih! A pošto bi njega prepoznali, ostao je sa strane čekao rezultat njihove misije...

Sada je Holidej bio u opasnosti.

A to znači da će on, Ros Target, biti na potezu. Trebalo je zgrabiti Troja ili kako se već zove, baš sada, dok čeka svoje pomoćnike. Posle će biti kasno. Odmaglice, a sa njim i šansa da šerif Ebilene povрати svoj ugled.

Ne pogledavši više Bejlja, on izađe napolje.

Izleteo je tako naglo i nepromišljeno da se već sledećeg trenutka pokajao.

Natrag više nije imalo smisla.

Napolju, jedva pedesertak metara ispred, stajala su trojica nepoznatih.

Pomislio jeda pozove Bejlja, ali se setio da je mladić ošamućen, uz to i bez oružja. Udahnulo je jutarnji vazduh punim plućima i ostao da stoji na tremu kao ukopan.

Čekao je.

Međutim, trojica neznanaca nisu prilazila. Stajali su na sredini ulice i gledali prema prozorima na spratu „Metropoliten” saluna.

Šerif je pogledao u istom pravcu i... setio se: gore se u svojoj sobi nalazio Dok Holidej!

Lupeži su prešli ulicu i uputili se prema salunu.

Šerifa nisu ni opazili.

– Pozovi ga! – naredio je Karter preplašenom barmenu.

Stajali su pred vratima Holidejeve sobe. Čovek je cvokotao zubima i nikako nije uspeo da iz sebe istisne ni glasa. Mekintoš ga je sa strane bocnuo koltom, ali ni to nije pomoglo.

Oslušnuli su – i opet ništa. Iznutra se nije čuo nikakav šum.

– Zovi ga... – prodrmao je Mekintoš barmena – ili ću te obesiti za jezik na sred krčme!

Čovek je zaklimao glavom i uzeo vazduh.

– Mister Holideje...

– Jače! – zaškriguta Karter, sve nervozniji.

– Mister Holideje, otvorite! Ovde krčmar!

Ništa. Samo se, izgleda, čulo lupanje srca preplašenog čoveka.

– Mister Holideje!

Kako se iz sobe niko nije odazvao, trojica lupeža izmenjaše poglede, izvadiše revolver i priđoše još bliže. Već sledećeg trenutka Mekintoš je zamahnuo nogom i snažno udario vrata koja su prsla kao da su od kartona.

Sva trojica su provalila u sobu, pucajući istovremeno.

Zrna su pogađala prozore, posteljinu, ogledala, stolove i stolice, šarala zidove... Cela prostorija se ispunila ljutim barutnim dimom.

– Sto mu gromova! – opsova Karter koji je prvi ušao. – Ovde ga nema!

Mekintoš i Šorti uđoše za njim. Unutra zaista nije bilo nikoga.

Nekoliko sekundi vladala je tišina, a onda Mekintoš procedi:

– Da nas ona krčmarska bagra nije prevarila?

Iza njih se čuo jasan hladan glas.

– Ne, nije. Ova soba je zaista moja!

Okrenuli su se kao da ih je ujela zmiја.

Stajao je na dovratku, levim ramenom lako oslonjen na ivicu drvenog okvira. Posmatrao ih je ledeno plavim očima u kojima za njih nije bilo milosti. Držao je ruke prekrštene na grudima za razliku od njih koji su imali koltove u rukama. Legendarni strelac i revolveraš, bivši zubar Dok Holidej, imao je petlju da ih izaziva na ovaj način! Čak je i Mekintoš bio zadivljen ovim nastupom, iako je računao da je sa Džordžijancem sada gotovo...

Okrenuli su se i potegli u isti mah.

Holidej se nije ni pomerio.

Uzalud su Karter, Mekintoš i Šorti pritiskali svoje oroze. Čulo se samo tupo škljocanje i oni sa užasom shvatuše da su potrošili svu municiju pucajući maločas po praznoj sobi!

A kockar je to znao.

Sada ih je gledao sa podsmehom i prezirom.

Što se tiče Mekintoša, on je bio spreman da golim rukama nasrne na Holideja.

Međutim, Dok je izvadio revolver i uperio ga u razbojnike.

– Idemo, gospodo – rekao je mirno. – Prvo ćete platiti odštetu, a onda ćete imati besplatnu hranu u zatvoru.

Šorti je ispljunuo duvan na pod i besno ga odgurnuo čizmom. Karter i Mekintoš su se pogledali, ali bez ikakve ideje.

– Šerif nema zašto da nas optuži – snašao se Karter. – Bili smo nešto veseliji nego obično i pogrešili smo sobu...

Dok se osmehnu.

– Lepa priča. Možda će ti šerif poverovati.

Prošli su kroz hodnik i ćutke krenuli niz stepenice.

– Nedostaje vam četvrti – kao uzgred dobaci Holidej. – Gde vas čeka? Negde blizu grada?

Pitanje je ostalo bez odgovora.

Dole je već čekao Target, podbočen i raširenih nogu. Bio je ljut jer je zakašnio...

– Kako vidim, vi preuzimate moj posao, mister Holideje? – jetko je primetio.

Dok vrati kolt u futrolu.

– Samo branim svoj kockarski život, šerife – odgovorio je. – Ovi džentlmeni

su izrešetalali moju sobu i moj krevet u kome srećom nisam bio.

– A gde ste bili?

– U hodniku. Čekao sam da se ispucaju.

– On laže! Mi nismo znali...

– Dosta! – prekide šerif svaku priču.

– Omekšaćete iza rešetaka, ptičice!

– Videćemo! – iscerio se Mekintoš i pljunuo šerifu pod noge.

Target je zamahnuo rukom u kojoj je držao kolt i drškom pogodio lupeža iza uha. Ogromni razbojnik je jeknuo i zataturo se.

– Polazite! – naredi im čovek sa zvezdom prebacivši tri opasača preko ramena.

Oslonjen o stub trema, Laredo Kid je posmatrao kako šerif sprovodi tri neznanca. Bila je to njegova šansa...

Pošto je ispratio šerifa pogledom, Holidej se uputio prema štali. Njegov Mig je bio spreman i veselo je zarzao osetivši gospodara.

Džordžijanac je izjahao, nesvestan da ga bilo ko posmatra.

Laredo Kid se iskezio. Poželeo je da se nikada ne vrati ili bude odsutan bar nekoliko sati koliko mu je bilo potrebno da obavi određeni posao.

Holidej je jahao bez žurbe, takoreći bez cilja. Jednostavno se zaželeo šetnje po svežem vazduhu. Međutim, njegovo oštro oko „sakriveno” ispod oboda šešira pretraživalo je teren.

Sunce je već visoko odskočilo i sve je govorilo da će za kratko vreme zavladati žega. Po ivicama brda i dole, ravnicom, poigravala se jara.

On je lutao po okolini ne gubeći nadu da će nabasati na bilo kakav trag.

Trojica lupeža došla su baš sa ove strane. Trag im se gubio u kamenjaru, ali je negde ponovo morao da se pojavi. Međutim, oni ga nisu ni ineresovali. Tačnije rečeno, čovek iz Džordžije bio je ubeđen da ih ovde negde čeka više-struki ubica, lažni sveštenik iz Ebilene. Iako ga nije video, osećao je da ga poznaje. Sigurno je u pitanju Bert Kinkej... On i niko drugi!

– Šta je, Mig? – tiho je upitao svog vernog konja koji je iznenada zarzao i zatresao glavom.

Dok za trenutak skrenu pogled i jasno začu zveckanje zvečarke. Munjevito je opalio; plamen je suknuo i presekao zmiju odmah ispod glave.

Istoga časa, sa obronka više njega odjeknuo je pucanj puške. Metak mu je okrznuo kaput ispod lakta.

Brzo je sleteo s konja na peskovito tle u istom trenutku kada se začuo drugi hitac koji je gađao mnogo niže. Nekoliko puta se okrenuo na laktovima izbegavajući zujanje metaka koji su se zarivali u tlo i dizali oblačiće prašine.

Zatim je sve utonulo u tišinu.

Zaklonjen iza jednog kamena, Holidej je osluškivao.

Ono za čim je tragao izgleda da je našao. Naime, strelac se odao pre vremena pomislivši da je Dok izvukao kolt zbog njega, a ne zbog zmije.. A možda ga je to i spasilo? Ubica je pucao brzo-pleto i promašio.

– Kinkejde! – povikao je Džordžijanac.

Tišina; samo je njegov glas talasao proplankom i vraćao se odbijen od brežuljaka...

No, uskoro je začuo topot konja u daljini.

Ubica je bežao.

Dok je bez žurbe ustao, uzjahao Miga i pripalio cigaru. Begunac je možda već daleko, ali on je bio siguran da će se vratiti.

X

Dok je Karter šetao poput razdraženog tigra, Mekintoš je sedeo na drvenoj postelji prekrivenoj ćebetom i za zavišću gledao u Šortija. Nikada nu nije bilo jasno kakvo je zadovoljstvo taj čovek pronalazio u žvakanju duvana.

– Osećam da nismo sami – procedio je Šorti posle izvesnog vremena.

– Kako to misliš? Ja ne vidim nikog drugog! Tebi se nešto priviđa? – dodao je snagator besno.

– Možda vidi pacove – obrecnuo se Karter i maramicom obrisao oznojeno čelo. Zatim se okrenuo, rukama čvrsto obuhvatio rešetke i pogledao u Targeta koji se hladio poternicama.

I pre nego što je uspeo bilo šta da kaže, šerif doviknu:

– Momci, vredite zlata! Istina, bili ste mlađi i slike baš i ne liče na vas, ali svejedno. Nekoliko dana u ovom kavezu, a onda dižemo vešala!

Mekintoš se podigao i prišao Karteru.

– Šta on to bunca? Kakva vešala? O čemu govori?

– O nama, budalo! Našao je neke stare poternice i sada uživa.

Mekintoš besno pljunu.

– Prokletstvo! Laže, zvezdonosac! Hoće samo da nas iskuša! Čuješ li, šerife, nemaš prava da nas ovde držiš! Kakav je ovo grad?

– Vešala? Vrlo važno... – javio se Šorti.
 – Ja vam kažem da nismo sami...
 – Ubiću ga! – zaurla Mekintoš. – O čemu ta budala govori?

Na ulaznim vratima odjednom se začulo kucanje. Šerifova stolica je škripnula, a zatim je Target upitao:

– Ti si, Bejli?
 – Da... – začuo se glas uz prigušeno kašljanje.

Čuvar zakona okrete ključ gundajući.
 – Šta je? Nazebao si kod Mod? Ili si promukao pričajući ljubavne priče...

Otključao je vrata i ne gledajući napred vratio se za sto. Kada je ipak podigao pogled video je da na pragu ne stoji Luk Bejli, već ozloglašeni revolveraš Laredo Kid.

U ruci je držao zapet revolver.
 – Pazite, šerife – doviknuo je pretećim glasom. – Samo jedan pokret i pucaću! Vaš prijatelj Holidej sada nije tu, zar ne?

– Šta hoćete? – upita Target muklo.
 – Ključeve.
 – Znači, sa njima ste u dosluhu? Hm... sve jedna ista banda.

– Ne zanovetaj! Ključeve ovamo ili ću da olabavim prst!

Karter, Mekintoš i Šorti stajali su priključeni uz rešetke skoro ne dišući.

– Šta sam rekao? – likovao je Šorti. – Nismo sami, nismo sami...

Odmah zatim začuo se tup udarac i šerif se bez glasa skljkao na pod. Laredo je sa stola uzeo svežanj ključeva i krenuo prema vratima ćelije.

– Požuri, do đavola! – zavapio je Mekintoš. – Oslobodi nas pre nego što se pojavi onaj kockar...

– Neće se pojaviti. Odjahao je...

– Odjahao? Vrlo dobro! Bar ću na miru da rasturim ovaj prokleti grad! – iskizio se Mekintoš.. Hajde, otvaraj!

Ali, Laredo nije imao nameru da posluša.

Trojica bandita shvatiše da nešto nije u redu.

– Zašto ne otključaš? – upitao je Karter.

Revolveraš uperi prst u njega.

– Tebe poznajem i znam da si uvek tamo gde ima dosta love...

Bandit je ćutao; ova bitanga sada raspreda priče, a njima gori pod nogama.

– Šta želiš? – upitao je kratko.

– Da uđem u igru, prijatelju.

Karter proguta pljuvačku.

– Što se nas tiče, u redu je. Ali, poslednju reč ima...

– Ko?

– Jedan čovek. On sada nije u gradu.

– Mislite na lažnog popa? Meni je svejedno. Odjahaćemo zajedno do njega, ali prvo da ovde završimo posao!

– Koji posao?

– Prvo da sredimo Holideja. Taj čovek mi duguje.

Mekintoš se isceri.

– Duguje i nama, drugar! Kladim se u bure viskija da i moji pajtaši misle što i ja!

– Onda izlazite!

Izleteli su i zagalamili. Za tren se stvorila mala gužva u kojoj su svi zaboravili onesvešćenog šerifa na podu. Naime, Target se osvestio još pre pola minuta i vrebao čas kada će pokušati da sredi napadača.

Učinilo mu se da je sada trenutak.

Podigavši se na lakat, izvuka je kolt i nanišanio. No, instiktivno je povukao

nogu želeći da se odupre i to ga upro-
pastilo.

Iskusni Laredo Kid začuo je šum iza
sebe i povukao još u okretu. Dva puc-
nja pogodila su nesrećnog Targeta u
grlo i glavu i on je bez glasa klonuo na
ruku.

Za šerifa iz Ebilene sve je bilo gotovo.

Razbojnici se pogledaše iznenađeni
Laredovom brzinom.

– Ovo je za svaku pohvalu! – progun-
đa Karter nameštajući pojas. – Hajde,
šta čekamo?

Laredo Kid pokaza prema prozoru.

– Izgleda da mladi zamenik želi da
pođe za svojim šefom – dobacio je pod-
smešljivo pokazujući na Luka Bellija
koji je žurio prema šerifovoj kancela-
riji. – Moraćemo da se pobrinemo i za
njega!

Luka Bejlja punjava je zatekla u ve-
oma delikatanom trenutku; bio je kod
Mod i pokušavao da joj izjavi večnu
ljubav...

Instiktivno je skočio i stegao devojci
ruku.

– Pucnji dolaze iz pravca šerifove kan-
celarije! Moram da idem, Mod!

Tek u tom trenutku, u momentu kada
joj je postalo jasno da može da ga izgu-
bi, ona shvati koliko ga voli.

– Luk, nemoj da ideš sam! Ko zna šta
se dešava! Možeš stradati, a onda...

On je poljubi u obraz.

– Odlazim, Mod, dušo. Čuvaj se i ne
izlazi dok se ne vratim!

Bejli je žurio prema šerifskoj kance-
lariji. Ali kada se približio tremu, vrata
su se otvorila i on je zastao kao uko-
pan. Ugledao je prvo Laredo Kida, a
zatim trojicu razbojnika koje je uhvatio
Holidej, a on i šerif ih strpali u zatvor.

– Gde... gde je šerif... – izustio je ne
prepoznajući svoj glas.

– Šerif je mrtav – odbrusio mu je Kar-
ter. – A bićeš i ti ako se ne vratiš na
drugu stranu!

– Biće bolje da predate oružje – kazao
je kao kroz bunilo, videvši pred očima
svoju smrt.

Zatim je čuo Kidov smeh.

– Mnogo hoćeš, mališa. Naše pružje
je dosta teško, a tebi nema ko da pomo-
gne, zar ne? Hajde reci, ko bi to mogao
biti?

– Ja ću, za početak – odjeknuo je iza
njih hladan i jasan metalni glas.

– Do đavola... – progundao je Laredo
Kid prepoznavši Džordžijanca. Svemu
se nadao, samo ne njegovom dolasku.
A stigao je bešumno i to na pravo me-
sto; tačno njima iza leđa. Držeći ruke
daleko od bokova, lagano se okrenuo.

– Prokleti kockare! – prosiktao je be-
sno. – Ovaj put ću te zaista ubiti!

– Sam ili sa njima?

– Zar je to važno? U svakom slučaju,
bićeš mrtav.

Džordžijanac je stajao malo po stra-
ni, jedva primetno raširivši noge. Dugi
peševi kaputa zaklanjali su njegov kolt
sa drškom od slonovače. Ruke je držao
prekrštene preko grudi.

Laredo je čekao da se ostali poravna-
ju sa njim. Četvorica protiv kockara. Na
Bejlja nisu ni računali.

– Ubili su šerifa! – povika mladi po-
moćnik i njegov glas ispuni ulicu.

Mekintoš se besno okrete i odmeri
ga,

– Još si tu, šerifčiću? – upitao je.

Dok je govorio, okrenuo je leđa Ho-
lideju. Hteo je time da skrene pažnju
i dobije malu prednost koja se zvala

iznenađenje. Bio je to prastari trik kojim se služio u obračunima. Protivnicima je okretao leđa znajući da tada neće pucati.

A onda bi se munjevito okrenuo i opalio. Tada je redovno bio brži. To je važilo za sve...

Za sve, osim za Holideja.

Karter je znao šta Mekintoš želi, isto kao i Šorti. Što se Lareda tiče, on je uvek bio spreman.

Tako su sva četvorica potegla čim se Mekintoš okrenuo na peti.

Kao samrtna muzika, propevali su koltovi na sunčanoj ulici Ebilene, na samom izmaku meseca avgusta.

Bertu Kinkejdu se učinilo da je prošlo suviše vremena otkad su njegovi kompanjoni odjahali u grad. Osim toga, susret sa Holidejem učinio ga je nervoznim i, prvi put tih dana, veoma nesigurnim. Poznavao je svog protivnika i bio svestan da ne može da izbegne još jedan susret.

A ako je već morao da se sukobi sa njim, odlučio je da to bude trenutak iznenađenja. Tako je lažni sveštenik ponovo stigao u grad, i ovoga puta spreman da ubije.

Pucnji koji su odjednom doprli do njega bili su veoma blizu. Poznao je zvuk teškog kolta i odmah mu je laknulo: to nisu bili „linkoln” revolveri Doka Holideja.

Možda sve i nije tako crno, pomislio je. Iako su njegovi pajtaši samo prevejane lopuže, ipak ih ima trojica.

Zastao je na uglu, tik uz prodavnicu šešira.

Prva osoba koju je ugledao bila je jedna devojka; stajala je sa rukom na ustima, nekako neprirodno nagnuta napred, spremna da poleti. Ipak to nije uradili i činilo se da je vezana za zid nevidljivim nitima.

Dole, niže, jedan mladić po strani, zatim Karter, Mekintoš i Šorti u liniji sa nekim nepoznatim revolverašem.

I Holidej.

Mekintoš se okrenuo i nešto dobacio mladiću.

Sve se dešavalo veoma brzo.

Tren kasnije, razbojnik se hitro okrenuo na peti i potegao...

Dok se bacio na zemlju i meci su mu prozujali pored glave kao neki otrovni insekti. Još dok je bio u vazduhu, izvukao je svoj kolt i zapucao. Plamičci su sevnuli, a on se još jednom okrenuo oko sebe ne prestajući da puca...

Laredo Kid je bio odbačen unazad; uspeo je da pošalje još dva hica prema nebu, a onda se stropoštao na leđa i ostao nepomičan.

Karter je posrnuo hvatajući se za rame. Mekintoš je imao dva metka u telu, ali je psujući pucao i koračao dalje. Činio je to neprecizno, više iz prkosa i lude ubilačke želje nego da pogodi cilj. Na oči mu je pala tamna koprena i sada je pucao sve bliže sebi, u zemlju. Onda je pao.

Šorti je stajao malo sa strane, sa rukama visoko podignutim uvis.

Luk Bejli je kao skamenjen pratio ovaj obračun, nesposoban da se pomeri, a kamoli da nešto preduzme.

Kada je zaglušujuća pucnjava umukla, ugledao je sliku kojoj se nije nadao: Holidej je stajao sa koltom u ruci, malo prašnjav, ali uspravan i veličanstven kao i pre toga.

Isored njega ležala su dvojica, dok je treći klečao rukom pokrivajući ranu na drugom ramenu i nozi. Četvrti je stajao po strani, sa rukama podignutim uvis.

Tek tada mu je palo na pamet da je trebalo da izvuče oružje.

Holidej je napunio svoj kolt i ponovo ga vratio u futrolu. Onda je stresao prašinu sa sebe, mirno posmatrajući Bejlja kako skuplja oružje palih i zarobljenih bandita.

Ljudi su počeli da proviruju iz kuća pitajući se smeju li da priđu.

Pogledao je u Doka i video kako se sprema da ode.

Onda se ulicom razlegao vrisak. Luk Bejli zastade osećajući da mu se krv ledi u žilama.

Holidej je stao na pola puta i polako se okrenuo.

Sledio je još jedan ženski vrisak, ali ovoga puta mnogo jači.

Svi su pogledali na tu stranu.

A tamo? Tamo je stajao čovek u kaputu boje peska i desnom rukom stezao dršku kolta, dok je levom savijao ruku Mod Saliven, očigledno svaki put sve jače i bolnije.

Onda je ranjeni Karter povikao:

– Slika! Slika je kod Holideja!

Kinkejd nije odgovorio jer je tako nešto i pretpostavljao. Džordžijanc nije mogao da puca, devojka mu je smetala. Sirota Mod se uvijala od bolova dok je Kinkejdov revolver šetao između nje i ljudi na ilici.

Luj Bejli je stajao kao skamenjen. Šok je bio toliki da mu je trebalo vremena da se pribere. Za to vreme Holidej je zastao i počeo da se vraća prema mestu na kojem se do pre nekoliko trenutaka nalazio.

Luk se konačno prenuo i ustremio se prema lupežu na suprotnoj strani. Ali, Holidej je priskočio i čvrsto ga uhvatio za ruku;

– Ne mrdaj! – rekao je zapovednički.

– Ubiće je!

Rekavši to, Džordžijanac je ostavio iza sebe mladića i krenuo prema Kinkejdu.

– Samo još pet koraka! – opomenuo ga je ubica.

Dok je napravio tačno toliko koraka i stao.

– Tako! A sada baci sliku...

Džordžijanac je ćutao. Možda bi nešto i pokušao, ali Kinkejd se vešto štitio devojkom. Zato je lagano izvadio sliku uhvativši je sa dva prsta, kao kartu. Onda je ispružio ruku; slika je zasekla vazduh, napravila luk i doletela pred same Kinkejdove noge.

Razbojnik se zadovoljno isceri.

– Podigni! naredio je. – Tako... – dodao je i stavio sliku u džep. Zatim je prezrivo odmerio ljude na ulici i obratio se Holideju.

– Devijku vodim sa sobom. Ne pokušavaj ništa ili ću je ubiti.

U tom trenutku ranjeni Karter se ponovo osvestio. Shvativši da partner ne namerava da ga povede, glasno je povikao:

– Šta je sa nama, Berte? Šta ću ja?

Kinkejd ga nije udostojio odgovora. Čutke se povlačio ka konjima privezanim pred kovačnicom.

Holidej je mirno posmatrao šta se događa.

Kinkejd je stao pored konja, prvo popeo devojkicu, a zatim seo iza nje. Brzo je odvojio još jednog konja za sebe i žurno poterao obe životinje.

— Berte, prokleta varalice! — zaurao je Karter. — Vрати se i povedi nas! Bedniče, srešćemo se makar i u paklu! — vikao je i krenuo napred posrćući. Ali, prešao je samo nekoliko koraka. Zatim je kleknuo na zemlju, iscrpljen i očajan...

U tom času kraj njega se stvorio Bejli. Nogom ga je gurnuo u prašinu i otkočio kolt.

— Diži se! Diži se ili ću te ubiti kao pseto!

Shvativši da smrt može da ga odnese svakog časa, nekako se podigao i teturajući krenuo za Šortijem...

Pošto ih je smestio u zatvor, Luk Bejli se progurao kroz gomilu vodeći konja za sobom.

— Kuda ćeš, momče? — upitao ga je doktor Skinlon.

— Za onim kojotom.

— Sam? Ali...

Mladić je ćutke uzjahao. Još jednom je pogledom odmerio sve prisutne, ali niko nije pokazivao želju da mu se pridruži.

Doktor Skinlon je uzdahnio i pogledom potražio Holideja.

Međutim, njega nije bilo na ulici.

U svojoj sobi, pored debelih navučenih zavesa koje su zaustavljale sunce i žegu, Džordžijanac je sedeo i ispijao brendi.

Nikada više ni blizu Ebilene, zakleo se u sebi.

Uzeo je cigaru i dugo je vrteo među prstima. Zatim je zapalio i odbio gust dim. Nešto kasnije mašio se karata i počeo da ih ređa na stolu pored sebe.

Ne, nije ni to. Nešto mu nije davalo mira.

Spolja se začuše glasovi i on ustade i pride prozoru. Neko je vikao jače od ostalih. Dvournio se samo trenutak, a onda razgrnuo zavesu i pogledao na ulicu.

Ljudi su se okupili oko jednog konja bez jahača i glasno komentarisali.

Naravno, Dok ga je odmah poznao. Bio je to Bejljev ždrebac.

Sad je znao šta treba da uradi. Polako je navukao kaput i stavio šešir na glavu. Idući ka vratima zastao je kraj velikog ogledala. No, to je trajalo samo nekoliko sekundi. Ovaj put nije želeo da posmatra lice koga bih se odrekao samo da je mogao.

Ugledavši ga, ljudi na ulici odjednom začutaše. Izmakli su se da mu naprave prolaz i to je bilo sve.

Rukom je umirio ždrepcu ne obraćajući pažnju na zid tišine oko sebe. Konj je bio prašnjav i znojav ali čitav, bez ijedne ogrebotine.

Okrenuo se, prošao kroz špalir i požurio prema štali. Uzjahao je Miga i žurno krenuo prema izlazu iz grada. Ljudi su ga videli, ali se niko nije usudio da bilo šta pita. Nisu znali da li će se vratiti ili ne jer... to je bio Dok Holidej.

Vreme je prolazilo, a Dok je napredovao bez problema. Onda je, na domaku prvih brda, ugledao čoveka na zemlji. Polako je sjahao i oprezno muje prišao. Odahnio je kada je video da je u pitanju

Luk Bejli. Mladić je imao grumen usirene krvi na čelu, ali je bio živ.

Dok je sa sedla skinuo svoju doktoršku torbu i previo mu ranu. Zatim ga je pažljivo odvukao do jednog izvišenja i naslonio na veliko drvo.

Mladić je otvorio oči i pokušao nešto da kaže. No, nikako mu nije uspevalo.

– Ne napreži se – posavetovao ga je Dok. – Biće ti bolje. Odvešću te natrag i...

Bejli ga stisnu ta ruku i žestoko zavrte glavom.

– Mod... – procedio je najzad. – Nađite je...

Holidej klimnu glavom

– Ovde imaš kolt – rekao je. – Ako prođu neke kočije, opali. Čuće te, ne brini. Ukoliko se to ne dogodi, doći ću po tebe...

Malo je počutao, a zatim dodao – sa njom...

* * *

Begunac je bio toliko siguran u sebe da nije mario za tragove koje je ostavljao. Bio je miljama daleko od Ebilene, a jedina potera za njim, onaj žutokljunac od šerifovog pomoćnika, ostao je da leži razlupane lobanje.

Jedino što bi ga moglo brinuti bio je Holidej. Poznavajući kockara, Kinkejd je sa sigurnošću zaključio da se ovaj neće lomatati po pustinji i tražiti ga jer za tako nešto nije imao razloga. Devojka nije bila njegova, gradu nije digovao ništa, a zlato ga nije privlačilo...

Naravno, ubica nije računao na ponos Doka Holideja, na ljudsku osobinu koja je njemu samom bila strana i nerazumljiva...

Za to vreme Dok i Mig su sledili tragove.

Uskoro je Holidej začuo lavež psa i ugledao krov neke kolibe. Setio se priče starog Kupera i odmah zaključio da je u pitanju njegova brvnara. Ponovo se začulo besno lajanje, a onda je sledio pucanj.

Posle toga sve se utišalo.

Holidej je poterao Miga prema reci, gde je mogao da ostane zaklonjen niskim rečnim rastinjem i vrbama.

Gore, na brežuljku, stari Kuper je kao skamnjen buljio u okvavljeno i nepomično telo svoga psa, najdražeg druga i prijatelja.

Bert Kinkejd je oklevajući odmeravo starca. Zar da ostavi svedoka? Ne, tako nešto nije mogao sebi da dozvoli. Zato je podigao kolt i...

Ali, baš taj trenutak dvoumljenja i njegove nepažnje iskoristila je Mod Saliven, iscrpljena i očajna, ali ne i obeshrabrena.

Shvatila je šta se dešava i baš kada je Kinkejd podigao ruku, svom snagom je udarila petama svog konja.

To je spaslo život Arčibaldu Kuperu. Čuvši neobičan šum, Kinkejd se okrenuo i ugledao devojku koja je grabila prema reci. Bilo je to samoubilačko bekstvo; svakog trenutka je očekivala hitac, spremna na bol.

I Kinkejd je opalio...

Konj je njisnuo, propeo se na zadnje noge i zbacio devojku na zemlju. Nesrećna Mod je preletela čitavih nekoliko metara, a onda pala u busenje.

Kinkejd je poterao konja prema nepomičnom devojčinom telu.

Onda ga je nešto opomenulo na opasnost.

Zategao je uzde i pogledao ispred sebe. Ono što je video za trenutak mu je zamračilo svest...

Poznao bi ga i na milju!

Crno odelo, kao sneg bela košulja, sincem opaljeno lice i neobične ledeno-plave oči. Bio je malo uzdignut u sedlu, samo toliko da se vidi drška od slonovače...

Dok Holidej, đavo u ljudskom obliku!

Shvatio je da se ovoga puta mora osloniti samo na sebe. Pucati ili...?

Ne, nije imao šanse protiv strelca kakav je bio Holidej! Uostalom, da li je uopšte postojala neka šansa?

Možda...

Bert Kinkejd je laganim pokretom pri-neo ruku opasaču i počeo da ga otkopčava. Onda ga je skinuo i bacio daleko od sebe.

Sada je bio nenaoružan.

A Dok Holidej nikada nije pucao u nenaoružanog čoveka. On je to znao i želeo sada da iskoristi. Zato je poterao konja u trk nadajući seda će prvi stići do reke. A tamo je on gospodar. Naime, tuča pesnicama u vodi bila je njegov „specijalitet”.

Međutim, zaboravio je na jedno.

Na starog pustinjaka.

Njegova puška oglasila se kao grmljavina topa, preplašivši jato malih ptica u rečnom vrbaku.

Široka Kinkejnova leđa povila su se natrag, a onda napred. Uplašeni konj poneo je jahača prema reci. Dok je obo Miga da mu prepreči put, ali je zaka-snio.

Ogromna crvena mrlja na telu lažnog sveštenika bila je sve veća i veća. Kada je Holidej stigao do obale video je samo crvenilo i konja kako se bori sa maticom.

Kaput od somota boje peska za tren se pojavio malo nizvodno, a onda nestao. Dok je krenuo obalom, ali od tela ni traga. Iz iskustva je znao da voda ima svoje zakone i da će ga izbaciti na nekom neočekivanom mestu. Ili će ga, pak, reka sačuvati u svojoj utrobi.

Zato je mirno zategao uzde i vratio konja natrag.

Sa povelom preko čela, zagrlivši Mod, Luk Bejli je posmatrao jahača kako se smanjuje i gubi u daljini.

Iako je imao šta da mu kaže, nije nalazio reči.

Možda je tako bilo bolje pošto Dok Holidej nije voleo da mu se zahvaljuje. Kratko ih je pozdravio klimnuvši glavom i okrenuo se.

Uzdahnuo je i još čvršće zagrlio svoju buduću ženu.

– Odlazi.. – rekao je tiho gledajući za jahačem. – Čudan čovek...

– Čudan... – potvrdila je Mod zamišljeno. – I veoma usamljen...

To je bilo tačno.

Usamljenik, kockar i revolveraš Dok Holidej, krenuo je neznano kuda. On zato nije mario. Jer, gde god se pojavljivao, čekala ga je opasnost i pratila tamna senka smrti.

KRAJ

Već u prvom razredu
osnovne škole deca
počinju da uče
engleski jezik!
**ILUSTROVANI
ENGLESKO-SRPSKI**
rečnik omogućuje
svakom učeniku da,
uz pomoć duhovitih
ilustracija,
lakše savlada
i upamti
preko 1300 reči
na engleskom
jeziku!

**250
dinara**

**IDEALAN
POKLON
ZA SVAKOG
UČENIKA!**

poštarina uključena u cenu!

MARKETPRINT

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400

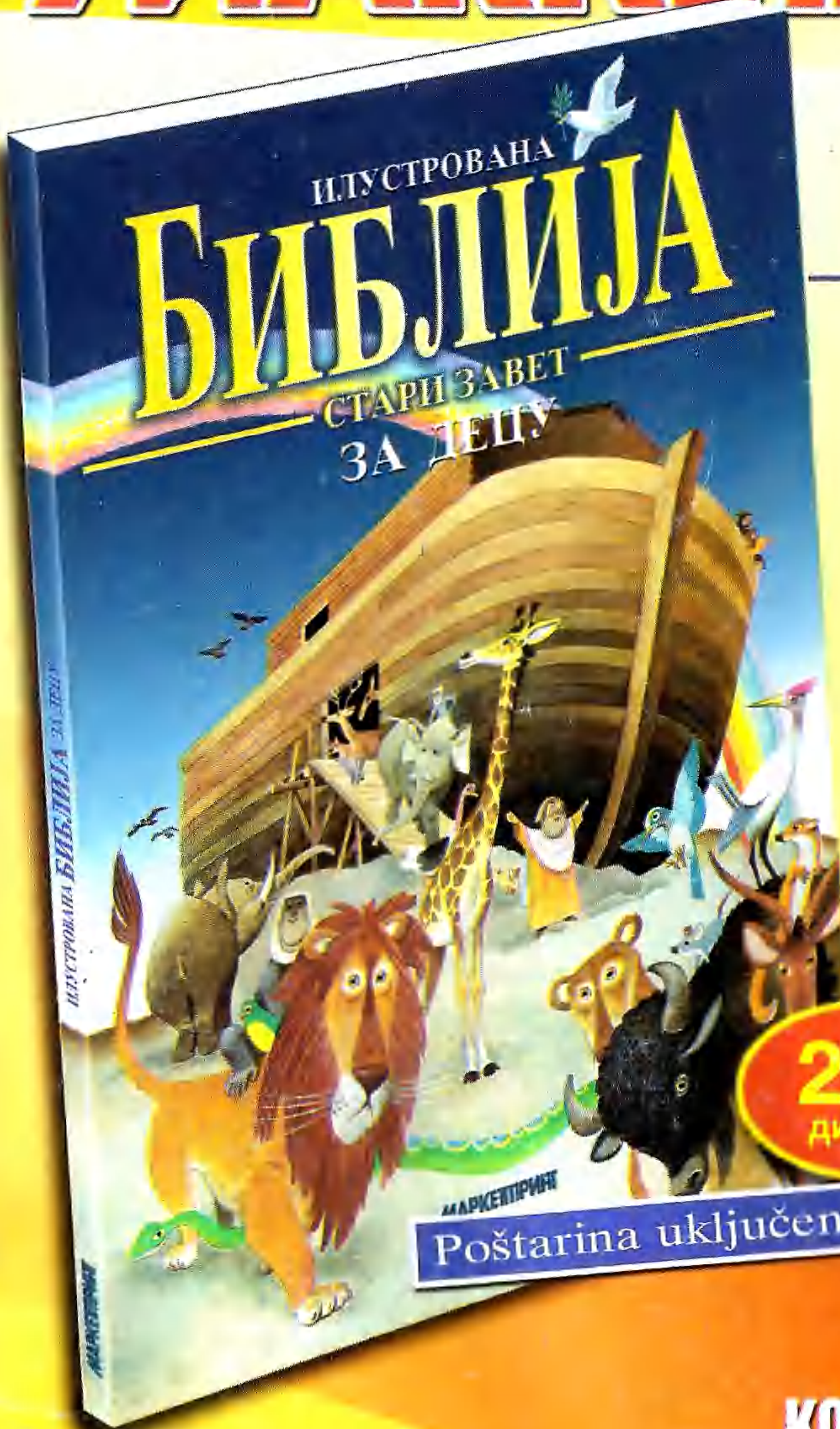
telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20

Đorđa Zličića 34

MARKETPRINT

ИЛУСТРОВАНА БИБЛИЈА

СТАРИ ЗАВЕТ
ЗА ДЕЦУ

NE SAMO
LEP POKLON
VEĆ I KORISNA
LEKTIRA
ZA NASTAVU
VERONAUKE

250
динара

MARKETPRINT
Poštarina uključena u cenu!

**80 STRANA,
U PUNOM KOLORU,
KORICE PLASTIFICIRANE
SA ZLATOTISKOM**

Detaljnije informacije:
Telefon 021 443 400
telefaks: 021 6331 067
mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20
Đorđa Zličića 34

ISSN 0353-0000

00407

9 770353 000002